

JÖESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON: 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Feloldó munkatárs: MAYER ANTAL

CLUJ, 1938 VII. ÉVFOLYAM
FEBRUÁR 13.
40. SZÁM

Vasárnap

Kiáltványban szögezte le az új kormány a maga széleskörű bel- és külpolitikai programját

Március 10.-ig meghosszabbították az állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatos iratok letételeinek határidejét — Értékemelkedés mutatkozik a bel- és külföldi pénzpiacokon az új kormány uralkodókerülete nyomán

Teljesen mentesíteni akarják a politikától a közigazgatást

(BUCURESTI.) A kormány tegnap este kiáltványt adott ki az országhoz, amely magában foglalja a kormányzati programot. Elsősorban is rámutat arra, hogy ez a program az alkotmányos reformok kiszélesítésén alapul és az állam fejlődését az idők parancsának megfelelően és a román nép megújulási törekvéseinek szellemében kívánja elérni. Célja az egész közéletet magasabb erkölcsi színvonalra emelni. A nemzeti eszme fog érvényesülni az állami élet összes ágazataiban, biztosítva a román faj jogszerinti helyét, mely nagy áldozatokkal teremtette meg a mai Romániát. A történelmi igazságatlanságok jóvátétele az uralkodó román elem javára — lesz a vezérő gondolata ennek a programnak, anélkül, hogy igazságatlanságokat követnének el az országban benszüllött kisebbségi törzslakosság ellen. Ennek értelmében felülvizsgálják a háboru utáni állampolgárságokat és érvénytelenítik mindazokat, amelyeket csalárd uton szereztek a románság érdekeinek veszélyeztetésével. A háboru utáni állampolgárságoknak ez a gondos felülvizsgálata lehetővé teszi a román elem szélesebb körű érvényesítését, továbbá azoknak az idegen elemeknek eltávolítását, kik később jöttek az országra és gyöngítik a román nép erejét és emiatt elégtelenséget okoznak. Románia a nemzetközi egyezmények alapján azokkal az országokkal, amelyeknek a zsidó lakosságból feleslegük van, együtt fog működni és segíteni fogja azokat, hogy a zsidó lakosság megtalálja azt a hazát, amelyet elérni óhajt. A kiáltvány a továbbiakban hangsúlyozza, hogy közérdekből mentesíteni akarja az összes intézményeket a politikától és kiiktatni minden visszaélést. További munkaprogram a falusi osztályok színvonalának emelése, a munkásosztály megsegítése, elsősorban is a román munkásság, hogy elfoglalhassa az őt megillető helyet. További cél a költ. segélyek egysúlyos biztosítása, valuta- védelem és új pénzügyi elgondolások keresztülvitele, a politikai, társadalmi és pénzügyi rend biztosítására. A kormány biztosítani fogja a rendet és biztosítani fogja az összes állampolgárai számára a törvényekben megállapított jogokat. Külpolitikában nem lesz változás. A kormány elhatározta, hogy fenntartja hagyományos külpolitikáját. Ebből következőleg szakadatlanul dol-

gozik azon is, hogy az összes országokkal a legjobb kapcsolatokat tartsa fenn, főleg a szomszéd országokkal, a népszövetségi gondolat, további baráti kapcsolatok változatlan fenntartásával, mert azokat mélyíteni és fokozni akarja az általános béke érdekében.

A kiáltvány felhívást intéz az összes állampolgárokhoz, a belső harcok meg-

szüntetésére, mert a kormány mindenképp békét és egységet kíván. Az összes románoknak kötelességük így válszolni Románia nagy uralkodójának hívó szavára és felsorakozni a kormány körül, hogy segítsék azt történelmi beavatásának teljesítésében, hogy bizalomteljesen megvalósíthassa egyetlen esküjét, amely ez: Királyért és hazáért

Az új kormány munkája

Tegnap este 7 órakor miniszterközvetkező volt a miniszterelnökségen, amelyen részt vettek Miron Cristea miniszterelnök, továbbá Vaida Sándor és dr. Anghelescu államminiszterek. Ez alkalommal megbeszélték a kormányzati program módszereit. A megbeszéléseket ma folytatják a patriárka palotájában.

A Timpul azt jelenti, hogy Jorga professzor államminiszter kijelentette, hogy lemond mindennemű fizetéséről miniszterségevel kapcsolatosan és nem kívánja igénybe venni a miniszteri gépkocsit sem.

Tatarescu volt miniszterelnök tegnap átvette ideiglenes jelleggel a külügyminiszterséget és azt megelőzően találkozott Micescu volt külügyminiszterrel annak lakásán. Micescu tájékoztatta utódját a legutóbbi napok eseményeiről. Az Universal úgy tudja, hogy a Balkánszövetség Ankarában február 16-ára kitűzött tanácskozásait a romániai kormányváltozásra való tekintettel február 20-22. napjaira halasztják. Itt Tatarescu fogja képviselni az országot.

Újabb kinevezések

A kormány tegnap még néhány kiegészítő prefektusi kinevezést eszközölt. Máramarosba Vasiliu Eftimie alezredest, Udvarhelyre Plesoianu Jon ezredest, Kisküküllőbe Iota Stefan ezredest nevezték ki prefektusnak.

A kormányváltás első napja

A kormányváltással kapcsolatosan még a következő kiegészítő jelentések érkeztek. Tegnap délelőn a kormány tagjai a patriárka templomába mentek és ott istentisztelet volt, amelyen Miron Cristea patriárka miniszterelnök, Tatarescu, Vaitoianu, Antonescu és Paul Theodorescu tábornokok, Vaida, C. Anghelescu, Argetoianu, Voicu Nicescu, Jonescu Sisesti, Iamandi, Canciov és Calinescu miniszterek vettek részt. Az istentisztelet után minisztertanács volt.

A Semnalul jelentése szerint Londonban és Párisban a Goga-kormány távozásával kapcsolatosan a román követtség előtt nagy rokonszenv tüntetések voltak és a londoni értékpiacon az árak emelkedtek.

A munkaügyi minisztériumot Voicu Nicescu tegnap vette át és beszédében hangsúlyozta, hogy különösen a román munkásság sorsának biztosítására kíván nagy gondot fordítani. Utalt arra, hogy a külföldi tőke is elsősorban a román nemzeti vagyont aknázza ki.

A belügyminisztériumban Calinescu miniszter a prefektusok kinevezésének ügyével foglalkozott. Egyben intézkedett a kormány revében, hogy Öfelsége kiáltványát az egész országban függeszték ki.

Averescu marsall az eskü letételekor hangoztatta, hogy amikor Öfelsége és az ország a közrend biztosítása céljából személyét hívja, neki nem lehet más feladata, mint teljesíteni a parancsot, annál is inkább, mert a lemondott kormány egyes intézkedései csak zűrzavart okoztak és a külpolitikai helyzetben is feszültséget idéztek elő. Hangsúlyozni kívánom, hogy pártom mindig készen áll a nemzeti érdekek megmentésére.

A Populárlul szerint a Goga-kormány lemondása a pénzügyi piacon jelentős értékemelkedést vont maga után úgy bel-, mint külföldön.

A minisztériumokban több kinevezés történt. Iparügyi minisztériumban vezérőkároknak nevezték ki Alexandru Radiant, August Filipeț és Emil Marian. Enescu Misu újra elfoglalta vezérőgázgatói helyét a Társadalombiztosítónál. Stavri Cunescu pedig visszatért vezérőgázgatóként a munkaügyi minisztériumba. A pénzügyminisztériumban vezérőtitkárnak nevezték ki Mircea Jorga mérnököt és Mircea Durmat.

A politikamentesség jegyében

A kormány megfelelő intézkedéseket tesz, hogy a megyék és városok vezetése mindenütt eddig politikával nem foglalkozó személyek kezébe menjen át. Ezért kerül sor az ugynevezett időközben tanácsok feloszlására, amelyeknek helyébe a községekbe hadviselt, eddig politikával nem foglalkozó háromtagú tanács kerül és annak kinevezéséig a feloszlatt tanácsok helyett a főszolgabíró és a jegyző, városokban pedig a városi vezérőtitkár intézi ideiglenesen az ügyeket. A városokban az új időközben tanácsok helyébe szintén politikával eddig egyáltalában nem foglalkozó bizottság kerül, míg a polgármesteri tisztséget ugyancsak hadviselt és magát a politizálástól távol tartott személyek kerülnek. További intézkedése a kormány, hogy megszünteti a közigazgatási és rendőrségi tisztviselők legutóbbi áthelyezéseit vagy kiküldetéseit.

A patriárka-miniszterelnök beszéde

Ugyancsak most közlik Miron Cristea patriárka-miniszterelnök válaszbeszédét Öfelsége beszédére, amelyben a bizalmat megköszönve és a trón iránti rendíthetetlen hűséget hangsúlyozva kijelenti, hogy

az a bizalom és szeretet, amelyetők az idősebbek és a trón régi tanácsosai éreznek az ország iránt kötelezték valamennyiüket, hogy engedelmességgel válaszoljanak Öfelsége felhívására.

Továbbiakban kiemelte, hogy

az új kormány elsősorban arra fog törekedni, hogy visszaállítsa a rendet és nyugalmat az országban,

amelyet a pártharcok megzavarnak, továbbá, hogy belső eredményes román munka nyugalma mellett,

erősítsük meg azt a bizalmat, amelyre szükségünk van, szövetségeseink és az összes szomszédhatalmak részéről, akikkel jó egyetértésben kell élnünk, hogy lehetőség szerint gyarapítsuk barátainkat az általános béke érdekében.

Végül Isten áldását kérte Öfelségére, a kormányra, az országra és az új kor-szakban megkezdett munkára.

A Timpul híradásai

A Timpul jelentése szerint az új kormány programjának megvitatásakor a tanácskozás azzal az állásponttal zárult, hogy a szenvedélyek lecsillapítása csak a választások időpont nélküli megállapításával biztosítható. Továbbá, hogy kiegyensúlyozott bel- és külpolitika, gazdaságpolitika folytatására van szükség.

Ugyancsak a Timpul írja, hogy

a mai Monitorul Oficialban megjelent törvényrendelet, amely szerint az állampolgársági felülvizsgálatokkal kapcsolatos iratok letétele a határidőt március 10-ig meghosszabbították.

Hivatalos közlés szerint:

Németországban mindvégig rend és fegyelem uralkodott

Rómába látogat a lengyel külügyminiszter - Japán válaszolt az angol-francia-amerikai flottajegyzékre London és Páris állítólag elismerik Abesszinia meghódítását - Franco tábornok szerint köztársaságiak sülyesztették el az angol hajókat

(BERLIN.) (Reuter.) Bár a Völkischer Beobachter már napokkal ezelőtt azt írta, hogy feleslegesnek tartja a Harmadik Birodalomról elterjedt hírek cáfolását, a nemzeti szocialista kormány mégis kénytelen volt tegnap a legújabb lehetetlennél lehetetlenebb közlések ügyében hivatalos nyilatkozatot kiadni, amely így hangzik:

Nagyon is jól ismert forrásból az utóbbi napokban minden képzeletet meghaladó közlések láttak napvilágot Hitler vezér és kancellár meneküléséről, három ezred fellázadásáról, 45 tábornok és Göring porosz miniszterelnök kivégzéséről stb. Nem utolsó volt az a hír sem, hogy az ex-német trónörökös puccsot kísérelt meg a császári hatalom visszaszerzése ügyében és hogy egyik verzió szerint Londonba, a másik szerint Svájcba menekült. Mindezekkel szemben a tények a következők: Németország egész területén állandóan a legnagyobb rend és fegyelem uralkodott és sehol sem volt a legkisebb ellenhatása sem a birodalmi kormányzat átszervező rendelkezéseinek. Hitler vezér és kancellár nem menekült el, hanem Berchtesgaden melletti birtokára vonult vissza és ott e hó 15-ig marad, amikor is újra Berlinbe utazik egy kiállítás megnyitására és a Reichstag e hó 20-iki ülésére. Az állítólag lefartóztatásban álló tábornokok még valamennyien szolgálatot teljesítenek és helyeik elhagyására részben e hó, részben március hó végén kerül sor. E hó végén Capriból hazajön a nászutján levő Blomberg marsall is, amikor is bucsukihallgatáson jelenik meg Hitler vezér és kancellárnál, aki magas kitüntetésben fogja részesíteni. A német trónörökös nem kísérelt meg puccsot és nem menekült el az országból, amelyet azzal is igazolt, hogy több brit újságíró előtt személyesen cáfolta meg a róla terjesztett hamis híreket.

A német hivatalos nyilatkozat adatait különben a nemzetközi sajtó számottevő orgánumai sorban megerősítik. A Matin és Temps nyíltan elismerik, hogy egy európai állam rádió leadójának közlése hozta őket abba a helyzetbe, hogy Berlinről egyáltalában be nem igazolható híreket hoztak forgalomba.

Hasonló szellemben helyesbít a Times és a Daily Telegraph and Morning Post, továbbá az Observer is. A svájci lapok megerősítik a szövetségtanács azon nyilatkozatát, mely szerint német emigráció a köztársaság területére az utóbbi másfél év alatt nem történt. Az orosz lapok nagy idegességgel szemlélik ezt a jobboldal ellenes propagandát,

melynek célpontja, úgy látszik, Berlin lett,

— írja a Giornale d'Italia. Megerősítik a rend és fegyelem változatlanágáról adott nyilatkozatot a lengyel és osztrák lapok is és hasonló szellemben ír az osztrák sajtó is.

Beck rövidesen Rómába látogat

(VARSO.) (Reuter.) Beck lengyel külügyminiszter, amint a lengyel fővárosból közlik, rövid időn belül Rómába látogat, ahol viszonzozza Grandi gróf (jelenleg londoni nagykövet) azon varsói vizitjét, amelyet külügyminiszter korábban tett. Az utazásnak rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert a Beck-Ciano találkozáson feltétlenül szóba kerülnek a legaktuálisabb európai problémák és így a dunamedencei helyzet is.

Megbeszélésre hívta össze Spaak belga külügyminiszter követeit

(BRÜSSZEL.) (Reuter.) Rendkívül nagy meglepetést keltett, hogy Spaak belga külügyminiszter konferenciára hívta össze Belgium berlini, párisi, római, londoni, prágai és moszkvai követeit. A megbeszélésen, hír szerint az abesszin annexió hivatalos elismerését követő lehetőségek kerülnek szónyegre.

Átnyújtották a tokiói angol és francia, valamint USA követeknek a flotta-egyezményi memorandum japán válaszát

(TOKIO.) (Reuter.) Hirota külügy-

London és Páris komolyan foglalkoznak az abesszin annexió elismerésének gondolatával

(PÁRIS.) (Reuter.) Donnadieu képviselő feltűnést keltő cikket írt az Epoque hasábjain, melyben többek között azt mondja, hogy London és Páris felismerve az Olaszországgal való meg-egyezés szükségét,

komolyan foglalkoznak az abesszin annexió gondolatával, mert belátják, hogy az európai béke főfeltétele a brit-olasz és közvetve a francia-olasz megegyezés. Már pedig ha Itália minden tárgyalást az Aethiopiai kérdés rendezésétől tesz függővé, nem lenne célszerű tovább is kitartani az ellenző álláspont mellett. Ezt annál kevésbé, mert Hollandia után most már Belgium is elismeri az annexiót.

A német kormány hivatalosa meggyarazza Dirksen tokiói követ visszahívását

(BERLIN.) (Reuter.) A Deutsch dipl. Pol. Korrespondenz tegnap hivatalos helyről nyert információt alapján energikusan cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Dirksen tokiói nemzeti szocialista nagykövetet bizonyos általa elkövetett diplomáciai hibák miatt hívták volna vissza és helyezték volna rendelkezési állományba. Ugyanakkor megjegyzi a lap, hogy a visszarendelés Dirksen saját kérésére történt, miután egészségi okokból nagyobb pihenőre van szüksége és így rendkívül nagy fontosságú tokiói bizalmi állását nem tudja kellő energiával ellátni. Végül közli azt is, hogy von Hassel helyett Rómába az előzőleg tervezett Mackensen helyett minden valószínűség szerint Frank miniszter kerül.

Göring Varsóba utazik

(BERLIN.) A Stefani iroda jelenti:

Minden LEJ.
amit meg lehet takarítani,

fontos a mai nehéz időkben. Két szoros örömet jelent, ha egy jó, laktató étkezéssel, még meg is takarítunk valamit. Egy jó kávé egy-két vajaskenyérrel, laktató és egészséges vacsorát ad. És még olcsó is, ha jóízű, illatos Kathreiner-ből és Valódi Franck-ból készül.

miniszter magához kérte Anglia Franciaország és az USA tokiói nagyköveteit, akiknek átnyújtotta az említett hatalmak által a japán kormányhoz intézett flottamemorandum válaszát. A jegyzék szövegét csak az érdekelt államok kormányainak tanulmányozása után fogják közzétenni.

Sir Vansittart és Grandi megbeszélései

(LONDON.) (Reuter.) Grandi gróf tegnap felkereste Vansittart volt külügyi államtitkár, jelenleg a brit kormány tanácsadóját és vele két órán át tartó megbeszélést folytatott. Ezekről azonban nem adtak ki hivatalos jelentést.

Eden az angol-olasz megegyezés mellett

(RÓMA.) Az olasz-angol tárgyalásokkal kapcsolatosan híre jár, hogy a megegyezés létrehozása után az angol kormány 25 millió fontsterlinges kölcsönt fog Olaszországgal rendelkezésére bocsátani. Eden a maga részéről minden áron a megegyezés mellett van.

Olaszország cáfol

(RÓMA.) Olasz körökből a leghatározottabban megcáfolják azt a hírt, hogy Olaszország legutóbb megerősítéseket küldött volna az osztrák határra. A hiégyeszerű kitalálás — szögezi le az olasz cáfolat.

Amerika nem köt senkivel flotta-szövetséget

(WASHINGTON.) (Reuter.) A szenátus tegnapi ülésén Cordell Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy az

Egyesült Államok senkivel sem hajlandók ügynevezett flottaszövetséget kötni, mert ez azt jelentené, hogy esetleg kénytelenek lennének más államok kedvéért háborúba bocsátkozni. Ezen elhatározásukat közölték Londonnal és Párisal is.

Franco tábornok nyilatkozata a kalózkodásról

(HENDAYE.) (Reuter.) Franco tábornok érdekes nyilatkozatot tett a Reuter munkatársa előtt. Szerinte tagadhatatlan, hogy állandó kalózkodás folyik, de ezt nem a nemzetiek, hanem a köztársaságiak követik el. Tudvalevő, hogy úgy tengerelattjáró, mint légi flottabázisai vannak, ahonnan észrevétlenül indulhatnak ki kalandjaikra. Az angol és francia hadihajók csak fantomokat, üldöznek, amikor ezeket a kalózkodást elfogni akarják. Van ezenkívül — mon-

dotta a tábornok — Valenciának egy másik kitűnő segédeszköze is, a pénz.

A köztársasági kormány eddig ugyanis több, mint 250 millió pesetát szórt szét sajtópropagandára a különböző államokban, s így Angliában is, ahol a közvéleményt, ha egy-egy brit hajónak az ő jóvoltukból baja esik mindig alaposan felvizsgálják. A nemzetiek mindezzel tisztában vannak, de ennek ellenére remélik, hogy Anglia meg fogja találni az utat az igaz Spanyolországhoz, a nemzetiekhez.

Fellázadt egy nemzetközi brigád

(PÁRIS.) A Petit Journal jelenti Valenciából, hogy a 115-ik nemzetközi brigád az állomáson utbainduláskor fellázadt és kijelentette, hogy nem hajlandó a területre menni. A zendülés vezetőit letartóztatták, a brigád kormányhű és szovjet csapatok őrizetbe vették. A zendülésből kilövölő 81 tisztet és 142 katonát kivégeztek.

Gyilkosságok és merényletek...

(SANGHAI.) A francia koncessziós területeken mind gyakoribbak a gyilkosságok és merényletek. Tegnap a harmadik levágott fejű embert találták. A gyilkosságokat mind olyan személyek ellen követik el, akik japán-barát híreben állanak. A japán főparancsnokság felszólította a francia koncessziós terület vezetőit, hogy a legsürgősebben gondoskodjanak a területükön élők vagyoni és életbiztonságáról, mert különben maguk fognak erről gondoskodni.

— LEZUHANT EGY UJTIPUSU NEMET ÓRIÁSI REPÜLŐGÉP.

Berlinből jelenti a Havas-ügynökség: A J. U. 90 elnevezésű ujtípusú német óriási szállító repülőgép újabb kipróbálása közben eddig ismeretlen okból Dessau mellett lezuhant. A személyzet három tagjának ejtőernyővel sikerült megmenekülnie. Egy ember azonban a szerencsétlenség miatt életét veszítette, míg az ötödik megsebesült. A német repülőgép 45 utas szállítására van berendezve és hasonló típusú gépekből számos van forgalomban a német légijáratoknál és Délamerikában is sok rendelés történt ezekből a gépekből. A szerencsétlenség ügyében folyik a vizsgálat.

— VIZREBOCSÁTOTTÁK A KOP-

PENHÁGÁBÓL RENDELT UJ ROMÁN GÖZÖST. Koppenhágából jelenti: Tegnap a román kormány által itt rendelt Transilvania nevű gőzöst vízrebocsátották. A vízrebocsátás ünnepélyse keretek között történt meg a román kormány képviselőjének jelenlétében.

— NAGYARÁNYU PARCELLÁZÁSRA KESZÜL A LENGYEL KORMÁNY. Varsóból jelenti: A legutóbbi lengyel minisztertanács elhatározta, hogy 150 ezer hektárnyi területet kisebb területekben parcellázni fog.

Mindenkit érdeklő világhírű ujdonságok!

Nincs többé munkanélküliség, mert minden szaktudás nélkül, saját lakásában férfi, nő vagy bármely serdültebb gyermek is már 500 lejtől kezdő befektetéssel állandó és vagyonteljesítő keresetet biztosít magának, havilászbélyeg beküldésével kéri azonnal elküldeni a csodaszám-
ba menő ingyenes tájékoztatókat, amely magában foglalja gazdag és változatos, eddig még sehol nem létező világujdonságainkat.

KÜNSTLER, Oradea, Alea Romei 2. Levelezésnél hivatkozzon e lapra.

A film -- az egyház szolgálatában

(MANCHESTER.) A legelső filmet azért készítették, hogy bebizonyítsák a ló egyszerre emeli fel lábait a földről, üggetés közben. Azóta a filmet számtalan célra használták már. Angliában bebizonyították, hogy a filmet éppen olyan sokféle dolgra használják, mint a nyomtatást: az iskolákban tanításra; más- hol hirdetésekre, orvosi, utazási, nyelvtanítási célokra; a törvényszékekben bizonyításra stb. Legújabb- ban a templomokban vallásos cé- lokra használják fel

a filmvetítés tudományát.
Filmek és ötszáz angol templom Tíz évvel ezelőtt London keleti ré- szében egy misszionárius bátorságot veti magának, hogy a „missziói templomban” megkezd- je a filmvetítés vasárnap esti la- tentiszteletek tartását.

Az ő munkája nagyon csendes termé- szetű volt, saját hívein kívül kevés em- ber tudott róla. De eleget beszéltek a dologról ahhoz, hogy egy másik, „me- thodista” papnak egy eszmét adjon. Lambeth világosan látta, hogy a fil- met, talán jobban, mint minden más eszközt, kitűnően fel lehet használni a vallásos propaganda céljaira.

„Vissza akarta hódítani” a templo- mokról kivonuló „jelen generációt.” Ezért missziós templomát hamarosan „mozi-templommá alakította át. Hétköznapiakon rendes előadások foly- tak, olyan árak mellett, hogy a kör- nyékbeli legszegényebb nyugdíjas is megfizethette a beléptidíjat.

Vasárnap este „mozi-istentisz- teletek” tartott.
Vállalkozásának óriási sikere volt. A templom hamarosan megtelt hívekkel. Ma már az „ifjúság” is tolongva áll minden vasárnap este a temp- lom-ajtó előtt.

A háromórás istentiszteletek alatt a kö- zönség a legjobb szellemben éneklő a vallásos énekeket, melyeknek sorait a szószék felett elhelyezett vászonról ol- vassa le.

Éneklések közben történik a biblia olvasása. A lelkes olvas és a vászonon megjelenik a történet. Így vonulnak fel a bibliai alakok a közönség előtt.

A ma emberének azonban meg vannak a maga égető problémái. A pap ezekre is rátér prédikálás közben.

A prédikáció alatt történik a leg- fontosabb dolog a mozi-templom- ban. A képek a mindennapi élet- ből vett illusztrációkká alakulnak át és úgy kísérik a prédikátort be- széde közben.

Igy kap mindenki feleletet a vallás és erkölcs különböző kérdéseire.

Néhány esztendeig csak ezt a két mozi-templom létezett Angliában.

A gyülekezet öreg tagjai erős ellenál- lást tanúsítottak a filmekkel szemben.

De ma már a dolog annyira fejlő- dött, hogy egész mozgalommá nőt- te ki magát. A múlt évben ez a mozgalom nevet is kapott: „Ke- resztény Mozi Szövetség”. Ebben majdnem minden felekezet képví- selve van.

Jelenleg ötszáz templom van Angliá- ban, amelyekben

a „szószék” felett „fehér vászon” van elhelyezve a filmes istentisz- teletek számára.

Amikor a rendes istentiszteletek foly- nak, a fehér vásznat függöny födi.

A fenti problémáról és mozgalomról legújabbban, sok szó hangzik el Angliá- ban.

Sokan kritizálják, sokan elítélik a „mozi-templom” eszméjét.

Azok, akik a gondolat mellett ki akar- nak tartani, ezeket mondják: a cél az, hogy Isten házáat boldog imádkozók he- lyévé tegyék, ahol a hívek igazi vallá- sos élményben részesülhetnek. A fia- talságra nagy szükség van a világ val- lásos nézeteinek átalakításában és a film a legjobb eszköz arra, hogy figye- lét erre felhívjuk...

Nagy Zoltán.

Szabadlábba helyezték az Albina-palota előtti szerelmi dráma főhősét

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Dr. Lusztig Kál- mán ügyvéd, Daubner László ügyvéd- jelölt védője, aki mint ismeretes, az Al- bina-palota sarkán hátulról rálótt Ba- rabás Piroksa szőnyegkereskedőre. Akit életveszélyesen megsebesített, dr. Breban vizsgálóbíró előtti megtartott vizsgálóbírói tárgyaláson csatlakozott az ügyész vádemelési javaslatához, ezzel lemondva a vád alá helyezési okmány megfélebbezéséről. Ez által azt érte el, hogy a vádirat jogerős lett és a tiznapos felebbezési határidőt megtakarította, le- hetővé téve, hogy az ügy még a jelen- legi esküdtszéki ülészek elé kerülhes- sen. Ez azonban súlyos nehézségbe ütkö- zött, február 15-én ugyanis a zesküdt- széki szesszió lezárul és addig a napi- rend zafolva van

Dr. Lusztig kérésére azonban Po- pescu táblabíró, az esküdtszék el- nöke, sürgős jelentést küldött az igazságügyminiszternek, amelyben az esküdtszéki ülészeknek egy nappal való meghosszabbítását kér- te, hogy Daubner ügyét is le lehessen tárgyalni.

De dr. Lusztig Kálmán számolva azzal is, hogy az igazságügyminiszter nem adja meg a meghosszabbítást, szabadlábba helyezési kérelmet adott be, aminek az esküdtszék helyet adott

és Daubner szabadlábba helyezték, aki csak akkor hagyja el az ügyészégi fog- házat, ha a miniszter válasza a vádlott- ra kedvező lesz.

Kitűnő eredménnyel végző- dött a vörheny- és kanyaró- elleni oltás

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A város egész- ségügyi hivatala dr. Vlad főorvos ren- deletére két héttel ezelőtt megkezdte a két évet betöltött gyermekek vörheny és kanyaró elleni védőoltását. Az apró- ságok

háromszor kapnak oltást és ennek hatásaként teljesen mentesülnek a járványos betegségektől.

Az első adagolása a járvány elleni szé- rumnak, a legteljesebb sikerrel járt, amennyiben

közel 900 beoltott gyermek közül egyetlen egynél sem lépett fel szövődmény.

Legalábbis erről a főorvosi hivatal nem kapott jelentést

A második oltást február 14-15. nap- jain kapják a gyermekek a városháza tanácstermében.

A város egészségügyi hivatala kéri a szülőket, hogy a második oltásra is feltétlenül vigyék el gyerme- keiket,

mert a szérumnak csak úgy lesz meg a kívánt hatása, ha a gyermeket alávetik mind a három oltásnak.

Azok a szülők, akik nem jelentkeztek gyermekeikkel az első oltásra, feltétlenül tegyenek eleget a ható- sági felszólításnak, a most követke- ző oltási napokon.

Az egészségügyi törvény rendelkezései ugyanis szigorú előírásokat tartalmaz- nak azokkal szemben, akik kivonják magukat a rendelkezés betartása alól

SELECT-MOZGÓ.

ANNA BELLA, HENRY FONDA
egyetlen filmje:

Kajnalhasadás

végig színes, csodás felvételi film,
megindító tartalommal:

URANIA-MOZGÓ

Bolondok szállodája

az utóbbi évek egyik legjobb bécsi vigjátéka, főszerepekben: Paul Hör- biger, Trude Marlen, Hans Richter, Hans Moser. Műsoron kívül hangos hirodó.

27 millió lóerős a földgömb leg- nagyobb vízduzzasztóműve, amely tavaszra készül el és közel 400 millió dollárba kerül

(NEWYORK.) Tavasszal két év ót- szakadatlanul tartó szorgos munka é- céljához az északamerikai Washing- ton államban, ahol Grand Coulee és a Co- lumbia folyam egyesülésénél elkészül a világ legnagyobb vízduzzasztója és erő- műve. A nagy műre hárul majd a köte- lesség, hogy óriási területeket öntözzön s ily módon eddig még műveletlen föl- dek intenzív talajművelésre válhassa- nak alkalmassá s hogy e folyam és mel- lékfolyói vizállása szabályozottá és ha- jozhatókká váljanak.

Az új Grand Coulee gát alacsonyabb ugyan, mint a rekordmagasságú Boul- der gát, viszont jóval terjedelmesebb ennél. Építéséhez valamivel több mint 10 millió köbméter betont használtak fel, amelynek összszülya majdnem 22 és fél millió tonnára rug. Az új gát hosz- sa majdnem eléri az 1 és fél kilomé- tert. Miután a Columbia folyam erős áramlása, a gát zárófalának átnérője annak megfelelően vastag (165 méter) méretezésű. Az ennél a gátnál felhasz- nált betonmennyiség segítségével közel háromszor magasabb felhőkarcoló válna lehetővé, mint az Empire State Buil- ding, mely e pillanatban a világ leg- magasabb felhőkarcolója és 101 emele- tes. Ha pedig a gáthoz felhasznált 10 és egynegyed millió köbméter betontól egy 33 négyzetméteres alapterületű osz- lop készült volna, ugy annak teteje több mint 9000 méter magasságban már a

ztratoszférába kerülhetne s ily módon magasabb lenne a Föld legmagasabb hegyeinél is.

A gátépítés napi 60 vagon betont nyelt el. A váz és öntőformák készítése- ne 35.000 tonna acélanyagra volt szük- ség. A két óriási betonkeverőgép napi 12.000 köbméter beton keverését végezte el és szállította. A munkások napi 3 műszakban 8-8 órát dolgoztak és az ál- landóan foglalkoztatottak száma meg- haladta a 3000 személyt.

A földduzzasztott víz területe 206 négy zetkilóméter és mintegy 45 milliárd köb méter vizet tárol majd, tehát közel 8 milliárd köbméter vízzel többet, mint a Boulder gát, amely olyan nagy, mint a Bódeni tó. A vízduzzasztó hossza 243 kilométer, átlagos szélessége 1320 mé- ter. Közvetlenül a gáttal előtt a víz mélysége 150 méter.

Az erőmű elkészülte után 2.700.000 lóerős teljesítményű lesz. Az évi áram- termelését 8300 kilowattóra tervezik. A turbinákhoz 18 szabályozható, egyen- ként hatméteres csöveken keresztül másodpercenként 26.730 köbméter víz ömlik. A 330.000 köbméter víztömeg elméleti esési ereje, amely a vízduz- zasztóból másodpercenként ömlik, hoz- závetőleges becslések szerint 38 millió lóerőt képvisel. A gépi berendezés 18 darab 150.000 lóerős vertikális állású turbinából és 18 generátoregységből áll.

15 éve óv

ez a védjegy

az utáztatoktól

KOPROL
CSOKOLÁDE
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

Ha a masször szerelmes

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Furcsa fajzat lehet az az ismeretlen masször, aki igen gyakran zaklatja színházunk egyik ki- tűnő hölgytagját. Szinte minden héten újabb és újabb ostromló leveleket küld, ajánlva, vagy anélkül. Örökké egyfor- máan felszólítja kiválasztottját, hogy gondolja meg, amíg nem késő, mert nem örök a fiatalság, csak úgy, ha az ő segítő-kezeit elfogadják.

„Figyelem önt, ma még megjár, sőt, mondhatni csinos, szép az alakja, de... már látom azt a napot, amikor megia- zulnak az izmok és az idomok és kezdő- dik az öregség. Akkor majd észbe fo- gok jutni, de már későn.”

Igy kezdődik a levél. És ime a foly- tatás:

„Hányszor mondtam magának, hogy az az ismeretlen festő, aki minden héten fel szokta keresni szerény soraival, hü- ségesen várakozik pénteki napokon dél- után a pénztárnál a válaszáért. Mikor jön meg már az esze, kedves nagyság? Mikor jut végre észbe, hogy csak az én módszerem lehet igazi és külső, belső kozmetikai szempontból is százszázalé- kosan hatásos? Na, feleljen már végre! Könyörgöm önnnek, fogadja el mentőkezemet és szánja rá magát, hogy velem masszörztassa idomait és ma még tetszetős alakját reggel, délután és este. Ne gondolja, hogy szíveségemért busás honoráriumot számítok fel. Nem. Én nem vagyok az az ember. Tiszta, ánzetlen becsületességből teszem. Ezzel- kai jó érzésnek akurok szolgálatot tenni. Ne felejtse el, várom és ha szép szerivel nem megy, goromba eszközökkel fogom arra kényszeríteni, hogy általam feltér- tőzt, állandó szakszerű masszörzást követelő alakját megmentse az örege- dés közeledő rémétől. Tisztelettel. Festő. Kézcsók... Holnap ismét ott leszek. Idegesítene, ha nem kapnék kielégítő választ. Az anyagi részt majd megtár- gyaljuk. Ne féljen, meg lesz a feltéte- leimmel elégedve.”

A megismétlődő masször leveleken igen jól mulat a színház. De az ellenke- zést nem tűrő levél szerzője valószínű- leg nagyon csodálkozik, hogy ilyen vas- karattal sem lehet mindent elérni.

(pe-j)

Elitelték a temetői lenyö- tolvajokat

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A törvény- szék IV. szekciójá ma érdekes büntüvet tárgyal. 1936. év karácsonyán Domo- us Mihály és Rusu Ieronim Csomafája községi legények a ref. temetőben le- rágták két fenyőfa koronáját, amelyet hadtak karácsonyfának. A ref. egyház- község ezért a holtak emlékezetének megsértése címén feljelentést tett el- lenük. A törvényszéki tárgyaláson Lani- telmut ügyész és dr. Sillay István ma- ánadváló a vádlottak elítélését javasol- ták. A törvényszék a két legényt bűnös- nek mondotta ki és egy-egy hónapi el- záráásra ítélte őket.

Reuter Jelenti:

(BERLIN.) Rendkívül érdekes rendeletet bocsátott ki a német kormány, mely eltiltotta a jövőben a szemüveg-aranyfoglalatok és az aranytollak készítését. A rendeletet az egyre növekvő aranyhiánnyal hozták összefüggésbe.

(LUZERN.) Pál görög trónörökös és felesége több napi tartózkodásra Luzernbe érkeztek.

(MIAMI.) Firestone, a három nappal ezelőtt elhunyt világhírű autógummi-gyártóst tegnap temették el minden pompa nélkül. A dúsgazdag ember utóan végrendeletileg így intézkedett.

(PRÁGA.) A tűz martalékál esett „Papierographia” papírgyár égésénél az anyagi kár 5 millió cseh korona volt.

(PRÁGA.) A Skoda-művek kimutatása szerint a kereslet egyre fokozódik. Különösen tengeren túlról érkeznek nagy rendelések.

(LONDON.) A British Airways Company egy kisebb személyszállító gépén a start előtt robbanás történt, melyet egy elrejtett pokolgép okozott. Miután ez rövid időn belül már a második eset, a hatóságok megindították a legszigorúbb vizsgálatot.

(LYON.) Két selyemgyár munkásai sztrájkba léptek. Abban azonban, hogy az üzemeket megszállhassák, megakadályozták őket.

(LISSZABON.) A hivatalos látogatásra érkezett két óriás brit csatahajó elhagyta a portugál főváros kikötőjét és utnak indult Algir felé, ahol tisztikara és legénysége számára hivatalos fogadtatást fognak előkészíteni.

(NEWYORK.) Az északkaliforniai borzalmas erejű orkánnak az eddig befutott jelentések szerint, 38 halálos áldozata van és az anyagi kár meghaladja a 7 millió dollárt.

(ALLAHABAD.) Tegnap nagyobb arányú mohamedán tüntetés volt annak hírére, hogy a brit kormány ragaszkodik a Palesztina felosztási tervekhez. A tüntetőket karhatalom zavarta szét. Az összetűzésnek 6 súlyos sebesültje van.

(BERLIN.) E hó 15-től 28-ig Németország egész területén a száj- és körömfájás járvány elleni küzdelem szolgálata állítja az ifjúságot.

(HELSINKI.) Egy szovjet repülőgép tegnap mélyen behatolt Finnország légterületére. A határvédő léghajók tűzelné is kezdtek a gépre anélkül, hogy eltalálták volna. A finn kormány ez és hasonló természetű más határsértések ellen jegyzéket intéz Moszkvához.

(BUDAPEST.) Dr. Kundtner Hans német belügyi államtitkár tegnap a vidéken tett különböző látogatásokat.

(BELGRÁD.) Tegnap tették közzé a szent szinódus azon nyilatkozatát, amely a békét a szinódus és a kormány között helyreállítottak jelenti ki. A jegyzék szövegének ismertetése az egész délszláv állam területén nagy örömet keltett.

(RÓMA.) Tegnap ünnepelték meg az ünnepelt lateráni egyezmény évfordulóját, mely alkalomból a vatikáni olasz követségen nagy estélyt rendeztek.

(RIO DE JANEIRO.) Bahia állam azon intézkedését, mely betiltja a kormány tevékenységének bármilyen bírálatát, most több brazil szövetséges állam is követni fogja. Eddig Matto Grosso és Tapajoz jelentették be csatlakozásukat.

Nyílttér*)

„Decolta” Nemes Sándor hitelezőit felkérem, követeléseiket nálam 8 napon belül jelentésbe, Dr. Bulbuk ügyvéd, Str. Xenopol 2.

*) E rovatban közölkésként nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

— Fel kell tüntetni a perlésnél a cég jogutódai minőségét. Egy kolozsvári egyéni cég, amely egy korábban megszűnt egyéni cég jogutódjaként szerepel, elődje követelése miatt, saját nevében pert indított az egyik adósa ellen. A keresetet a bíróság elutasította, mert a periratban nem szerepelt a cég teljes neve, hanem csak a tulajdonos vezetékneve és nem volt feltüntetve a perelő cég jogutódai minősége.

Sport

Feltétlenül lefutják vasárnap az országos gyorskorcsolyázó-bajnokságokat

Három futballmérkőzés a vasárnapi műsorban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kolozsvár vasárnapi sportműsorának kétségtelenül legkiemelkedőbb eseménye az országos gyorskorcsolyázó bajnokság lesz.

Románia legjobb korcsolyázói, köztük a kitűnő marosvásárhelyi és kolozsvári gárda indul a pompás küzdelmeket — esetleg rekordokat — ígérő bajnoki versenyekben, amely a melegebb időjárás miatt, már reg-

gel fél 8 órakor kezdődik a sétatéri jégpályán.

A futball hívei sem panaszkodhatnak: három mérkőzés szerepel a vasárnapi műsorban. A szurkolóknak alkalmuk lesz „be-melegíteni” a bajnoki nyitány előtt. A műsor a következő:

Délután 11 órakor: Victoria—Echo.

Délután 1 órakor: KAC—CFR.

Délután 3 órakor: Universitatea—UEC.

Társaság

1) Hirdetmény. Az Erdélyi Kárpát Egyesület folyó hó 13-án a következő gyalogos kirándulást rendez. Feleki gerinc, Malomvölgy, Mikes tetői menedékház, Bükk erdei menedékház. Indulás reggel 8 órakor az egyesület Bratianu 24. szám alatti helyisége elől.

2) Az Ardeali és Bánati CFR és Köznyug díjasok cluji Egyesületétől. Értesítjük a Casa Munci CFR nyugdíjasait, hogy a februári nyugdíjak kifizetése folyó hó 12-én reggel 9 órakor kezdődik az állomási fizetőpénztárnál a következő sorrend szerint: 12-én 7-től 4150-7 számig, 14-én a 151-7-től 300-7-ig, 15-én a seria 14-esek. 16-án pedig akik még nem vették fel nyugdíjaikat. — Pop Valer sk., elnök. Stanciu Vasile sk., titkár.

3) A Katolikus Népszövetség „Székely férfiak” csoportjának tagjait szeretettel kérjük, hogy a vasárnap, február 13-án tartandó gyűlésen délután 4 órakor, valamennyien megjelenjenek. Plebánia.

4) A skót egyház Regalá 21. szám alatti imaházában vasárnap, február 13-án délután 5 órakor angolnyelvű istentisztelet lesz. Rev. Th. I. Coulter.

— Megnyílt Bay Girolamo olasz vívómester iskolája. A Jorga ucca 3. szám alatt Generala palota) nemrég nyílt meg a kiűnő olasz vívómester, Bay Girolamo vívó és tornaiskolája. Külön gyermekcsoport: vívás és svéd torna. Hölgyeknek külön kurzus. Beiratkozni lehet ugyanott kedd, csütörtök és szombati napokon délután 4-9 óráig.

Románia élőállat-kivitele a legutolsó három hétben váltakozó merleget mutat

(BUCURESTI.) A földművelésügyi minisztérium hivatalos kimutatása szerint állatkivitele az 1935, 1936 és 1937. évben a következő képet mutatja. — Szarvasmarhát kivittünk az 1935. évben 23.384 darabot, az 1936. évben 12.583 darabot, míg az 1937. évben 17.866 darabot. Sertést kivitték az 1935. évben 139.408 darabot, az 1936. évben 208.875 darabot, míg az 1937. évben 188.948 darabot. Lovat kiszállítottak külföldre Romániából az 1935. évben 3463 darabot, 1936. évben 2708 darabot, az 1937. évben pedig 2832 darab lovat.

Vágott húst kivitték az 1935. évben 1.680.892 kg.-ot, az 1936. évben 3.741.434 kilót, az 1937. évben pedig 1.112.622 kilót, Juhot kivitték az 1935. évben 3325 darabot, az 1936. évben 4157 darabot, az 1937. évben 4592 darabot. Zsirt az 1935. évben nem szállítottak ki Romániából, az 1936. évben 838.725 kilót, míg az 1937. évben 3.470.635 kiló mennyiségben.

Rádió

1933. Február 13. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 7.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 9.55: Istentisztelet. 13.10: Dinicu-zenekar. Hírek. 18: Katonazene. 19: Előadás. 19.15: Tánclemezek. 20.20: A nemzet órája. 20.35: Tanítók énekkara. 22: Előadás. 23.20: Sztambul rózsája, operett.

BUDAPEST. 10: Unitárius istentisztelet. 10.45: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.10: Zenekar. 14.05: Világhíradó. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Zongoraverseny. 17.20: Előadás. Szalonzene. 18.40: Hunyadi Sándor elbeszélései. 19.10: Zenekar. 22: Hírek. 22.20: Tánclemezek. 23.40: Hangverseny. 1.05: Hírek.

1933. Február 14. HÉTFŐ.

BUCURESTI. 6.30: Reggeli műsor. 13: Hírek, lemezek. 18: Felolvasás. 18.20: Lemezek. 19: Előadás. 19.15: Andricu zongora és Motani klarinetművész. 19.35: Vala énekes. 20.10: Rádiózenekar. 21.30: Felolvasás. 21.45: Lemezek. 22.10: Davideanu énekesnő. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégelői zene.

BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Ének zongorakísérettel. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 16: Előadás. 17.45: Hírek. 18: Énekkar. 18.30: Tánclemezek. 19.30: Előadás. 19.50: Cigányzene. 20.45: Előadás. 21: Hangverseny. 22: Hírek. Jazz. 24: Hírek német nyelven. 24.05: Szalonötös. 1.05: Hírek.

— FELMENTETTÉK A MEGVADOLT BORSAI KÖRÖRVOSNÓT. A törvényszék Coza-Breban tanácsa tegnap számos tanu kihallgatása után felmentő ítéletet hozott dr. Dodu Ecaterina borsai körörvosnó ügyében. A körörvosnó több falusi lakos azzal vádolta, hogy ismételt esetekben is megtagadta szolgálatát teljesítését, illetve csak pénzért volt hajlandó szóba állni a betegekkel, noha inovent kezelésbe kellett volna részesítenie őket. A vád tanui után a mentőtanúk tettek vallomást, míg a vádbeszédre következőleg a védelem azzal érvelt, hogy csupán hosszú művéről van szó. A bíróság végül is rövid tanácskozás után bűncselekmény hiányában felmentő ítéletet hozott.

— CSUPÁN PÉNZBIRSÁGGAL SUJTOTTAK A KOLozsvári BOTFEGYVERES MERÉNYLŐT. Az esküdtszék tegnap ítélezett Nagy Sándor kolozsvári fiatalember felett, akit a múlt év augusztus 5-én Egy Rozália rendőri felügyelet alatti nő ellen elkövetett merénylettel vádoltak. Nagy ugyanis a nővel támadt vitája közben ütésre emelte botját és az annak fogantyújában elrejtett fegyver eldördült, golyója megsebezte a nő lábát. Egy Rozália a bíróság előtt hangsúlyozta, hogy a veszekedést ő idézte elő és nem kívánja a vádlott megbüntetését. A bíróság hosszabb tanácskozás után az emberölési kísérlet vádja alól felmentette Nagy Sándort és csupán tiltott fegyverhasználat miatt ítélte el 4000 lej pénzbüntetésre és kötelezte 2500 lej perköltség megfizetésére.

— HIRDETMEY. Vasárnap, február 13-án az összes sorsjegyirodák nyitva tartanak, tekintettel a február 15-iki végső nagy húzásra. Regia Loteriei de Stat.

— RENDŐRSÉGI HIREK. Mocian Joan Codului-ucca 3. szám alatt lakó sofför bejelentette a főkapitányságon, hogy ismeretlen tettes tegnap délután távollétében behatolt a garázsába, ahonnan körülbelül 10 ezer lej értékű autóalkatrészeket vitt el. Köztük a gépkocsi óráját is. A rendőrség bevezette a nyomozást. — Nagy közbotrány játszódott le tegnap este 7 órakor az egyik P. Mihai Viteazuli korcsmában. Hermann Sándor Bravilor-ucca 15. szám alatt lakó fiatalember ittas állapotban összeeszkálkozott a helyiségben mulatozó Filip György szászfenesi gazdálkodóval és a veszekedés során összeverekedtek. Miután a kihívott mentők sérüléseiket bekötötték, beszállították a központi rendőrségre.

Teke-sport

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kerületi szövetség közleményei. Felhívjuk a kerület mindazon csapatait, melyek nem vettek részt a csapat és egyéni bajnokságokban, hogy f. hó 18-ig bezárólag büntetés terhe alatt fizessék ki a 300 lejes csapat és 120 lejes egyéni nevezési díjakat. A nemfizető csapatok a február 20-iki közgyűlésen nem vehetnek részt. Felhívjuk a kerület csapatainak azon tagjait, akik még nem vettek részt a kerület egyéni bajnoki versenyén, hogy f. hó 13-án, vasárnap este 8 órakor még indulhatnak, mert ekkor zárulnak a versenyek. Elnökség.

A Speranta új vezetősége 1938-ra a következő: Elnök Gyurka Aladár, alelnök Váradi Béla, titkár Menegotti Ioan, pénztáros Lapusnak Károly, csapatkapitány Graffi János, ellenőrök Blahunka Lajos és Rostás Péter.

A Zsinór vezetősége értesíti tagjait, hogy február 13-tól kezdve a csapat edzéseit ismét a Moderna-pályán tartja.

A Harghita vezetősége felkéri az összes régi és új tagjait, hogy ma, pénteken este pontosan jelenjenek meg a Kovács-pályán.

Egyhónapi elzárásra ítélték a repülőörmestert

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi katonai törvényszék tegnap tárgyalta Iorga Ioannak, a someseni repülőflotta őrmesterének perét, akit egyik alantas katonára azzal vádolt, hogy őt az őrmester megütötte és megverte. A tárgyalás folyamán a következő tényállás derült ki. Az elmúlt év júniusában az őrmester félíg felöltözött a Nadasel ucai házában a tájában állt Arrafelé sétált Bindea Albu csendőrkáplár, aki elhaladt mellette anélkül, hogy köszöntött volna. Az őrmester felelősségre vonta és leigazoltatta. Ennek következtében veszekedés támadt közöttük,

amelybe beavatkozott a csendőr kísérete, Sasarman Vasile vasutas is. A veszekedés olyan heves lett, hogy az őrmester többször arcultotta a csendőrt, aki még mindig ellenszegült, nem tudván, hogy felettesével van dolga. A veszekedésre figyelmes lett az ucca népe is, akik mind a veszekedők köré gyűltek és a helyzet olyan fenyegető lett, hogy az őrmester kénytelen volt revolverével a levegőbe löni. Erre aztán eloszlott a tömeg. Az őrmestert a katonai törvényszék bűnösnek találta és egyhónapi elzárásra ítélte.

A rossz asszony

Meleg siker volt tegnap este a Magyar Színházban. Bókay János vígjátéka határozottan hangulatos, fordulatos, gazdag és jópóntos volt. Vannak talán mondanivalói a részben sokszor tárgyalt, részben újszerűbb problémák tárgyalásánál. Mert a kiváltságos osztály családi hagyományai és gögje már gyakran okoztak tragédiát, vagy happy-enddel záruló bonyodalmakat a színpadon. Viszont az anyák erkölcsi felépítését harcba szólítja a jelen felfogásával, amelyet a ma szellemének győzelmével és a mult behódolásával old meg. Jellemző brázolása sikerült és a szélsőségekkel szembeállított alakjai a hatáskeltés fokozására nagyszerűen beválnak. Az előadás a megszokottnál sikerültebb volt, ami az együttes lelkes törekvésének és Szabados Árpád gondos rendezésének tulajdonítható. Károlyi Leona, a férfit jellemű családi diktátor, méltóságot és tekintélyt árasztott maga körül. A dolgozó nő leghálásabb és legrokonszenvesebb szerepét még növelte Pényes Aliz stílusos, szép és egyenletes já

téka. Erényi Böske, a romantikus szívi vénleány, a darab mosolya. Harmath Jolán színpadi egyéniségéhez simuló feladatot kapott. Wojticzky Elvira fejlődésről tett bizonyosságot és önmagát multa felül. Nagy István, Pál Magda, Mária Éva és Mészáros Béla egészítették ki az együttest, akik díszre méltóan járultak hozzá az előadás sikeréhez. A közönség a bemutatón megjelent szerzőt számtalanszor hívta függöny elé.

(berezsky)

— Dr. Giurgiu János látta el Nagy Sándor védelmét. Lapunk más helyén megírjuk, hogy a botfegyveres merénylet Nagy Sándor ügyében az esküdtszék felmentő ítéletet hozott. Itt említjük meg pótlólag, hogy a védelmet dr. Giurgiu János, az ismert nevű kolozsvári ügyvéd látta el, aki nagyhatású védőbeszédet tartott.

Mennyiségileg és minőségileg is feljavítják a belföldi len és kendertermelést

(BUCURESTI.) A Nemzeti Textilintézet elhatározta, hogy nagyobb mennyiségű válogatott lenmagot szerez be, amelyet szétszórta a magántermelők között s bizonyos részét pedig az állam uradalmakban használja fel termelési célokra. A hivatal egyidejűleg elhatározta azt is, hogy 35 vagon válogatott kendermagot vásárol, még pedig 20 ezer kilogrammot Jugoszláviából, 100 ezer kilót Magyarországról, a megmaradó részt pedig belföldi termelőktől. A kender-

magot is magántermelők és az állami uradalmak között osztja szét továbbtermelés és minőségi feljavítás céljából. A Nemzeti Textilintézet számítása szerint, a folyó évben Romániában 35 ezer hektár területen fognak lent termelni, 60 ezer hektáron kendert, 10 ezer hektáron pedig gyapotot, az erdélyi részek közül Csanád, Fogaras, Kis- és Nagy-küküllő, Kolozs- és Tordamegyékben fognak nagyobb mennyiségben kendert és lent termelni.

Titokzatos módon eltűnt egy nagyváradiai diák

(ORADEA-NAGYVÁRAD.) Az elmúlt napokban a nagyváradai kereskedelmi iskola 7 tanulója kirándulásra ment a Bélfenyér község közelében levő kialudt régi tűzhányóhoz, hogy annak kihült kráterét megtekintsék. A kirándulás után a hét diák vidám nótaszóval tért hazafelé Biharpüspöki közelében az egyik, kiránduláson résztvevő diák névszerint Gheorghe Isie, a kereskedelmi iskola II. osztályának tanulója észre vette, hogy díszesen faragott cserkészbotját a kráter közelében felejtette. Elvált diáktársaitól és visszatért a kialudt vulkánhoz, hogy a részére kedves botot megkeresse. Többi diáktársai a késő éjjeli órákban érkeztek vissza Nagyváradra és másnap reggel meglepetve állapították meg, hogy Gheorghe Isie nem jelent meg az előadásán és szüleinek lakásán sem tudtak róla semmit.

Jelentést tettek a fiú eltűnéséről a rendőrségnek, amely azonnal megkezdte a nyomozást a nyomtalanul eltűnt középiskolai tanuló után.

A rendőrségnek az a feltevése, hogy a gyermeket, aki egyedül tért vissza a régi tűzhányóhoz, valami szerencsétlenség érte.

Nem látszik kizártnak az a feltevés, hogy az egyedül bolyongó tanuló az éjszakai útján eltévedt az utat és bot-

jának keresése közben belezuhant a kialudt kráterbe, vagy pedig valami más szerencsétlenség érte a sűrű erdőszegben.

A hatóságok széles körben folytatják a nyomozást az eltűnt diák megtalálása érdekében.

Soffőr és rendőr konfliktusa a katonai törvényszék előtt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes ügyben hozott ítéletet a helyi katonai törvényszék. A vádlott Seps Nicolae zilahai soffőr volt, akit hatóság elleni erőszakkal vádolt az ügyész. Az eset előzménye még a mult év márciusában játszódott le, amikor Sepsi a P. Mihai Viteazul-téren nekihajtott egy szekérnek. Megjelent a helyszínen Enard Ioan közrendőr, aki az iratait kérte. A soffőr megmutatta, de nem volt hajlandó a rendőrségre kísérni. Verekedés keletkezett, amelynek során Sepsi megharapta a rendőr kezét. A bíróság a vádlottat kétezer lej pénzbüntetésre ítélte.

A legideálisabb fogpaszta mégis a

Sandy

Éjjel-nappal folynak az előkészületek a SONJÁ-ra a szezon nagy operett-slágerére

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Hosszu évek után megint elkészült egy nagy, orosz tárgy operett produkció. A mese és a színhely már egymagában is általános érdeklődésre tarthat számot, mert az orosz tárgy operettek, mint a Szibill, Orlov, A diadalmas asszony stb. a legnagyobb operettsikerek voltak. Az új orosz tárgy nagyoperett, a Sonja szerzőinek nevével fogva is a legjobb kilátások között startolt.

Harmath Imre és Buday Dénes

írták a monumentális ujdonságot s az ő közös munkájuk eredménye csak valóban nagyvonalú munka lehet.

A Sonja romantikus meséje, rendkívüli melódia-gazdagsága már a rádióközvetítések útján népszerűvé lett. Azonban a rádió nem adhatott fogalmat arról a

valóban káprázatos, minden képzeletet felülmúló gazdagságról, amelyet a 15 képből álló nagyoperett igényel.

Nem csoda, hogy a színház hetek óta megfeszített erővel dolgozik a Sonja technikai előkészületein. A festőtermekben, az asztalosműhelyekben, a világi-tási munkálatok műhelyében éjjel-nappal dolgozik a színház egész technikai személyzete és számos kisegítő munka-

erő. A szabóműhelyekben pedig olyan munka folyik, mint egy nagy konfekciós üzemből, mert

a magánszereplők és a kórusok számára mintegy 250 teljesen új, orosz toalett készül a Sonja előadásai-
saira.

A rendkívül változatos képekben látni fogjuk a híres odesszai „Hullarabló csapadékot”, a maga természetes valóságában, orosz díszítésű, új előfüggönyöket, a cári palota nagy fogadótermet, a cári balett és színház helyiségeit. A Sötét a Volga című kép hangulata is rendkívüli sokat ígér. A korhű jelmezek, eredeti maszkok, új fényhatások Gróf László rendezésében a legautentikusabb orosz miliőt fogják elővarázsolni. Solymosán Magda, Sándor Stefi, Jenei, Fülöp, Tompa, Csóka stb. stb. magánszámait, Tebán János, Topán Lulu, Báza, Wojticzky és a tánckar husz új száma az igazi békebeli nagyoperettek gazdagságát kölcsönzik az ujdonságnak. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy

hosszu évek óta nem volt az operett-együttes életében olyan nagyszabású esemény, mint a Sonja.

Egészen biztos, hogy a Sonja nálunk is az évad nagy slágere lesz.

Színház

Szombat d. u. 4: Jézusfaragó ember. (Ifjúsági előadás olcsó helyárral.)

Szombat este 9: A rossz asszony. (Másodszor. Rendes bérlet 27. sz.)

Vasárnap d. u. 3: Sárkánytűzés közlegény. (26-odszor. Az operett első olcsó helyáras előadása.)

Vasárnap d. u. 6: A rossz asszony. (Harmadszor.)

Vasárnap este 9: Marika hadnagya. (15-ödször.)

Hétfő fél 9: A rossz asszony. (Negyedszer.)

Kedd fél 9: A rossz asszony. (Ötödször.)

Szerda fél 9: Sonja. (Harmath Imre és Buday Dénes grandiózus orosz tárgy nagyoperettje 15 képből. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Wojticzky Elvira, Báza Éva, Topán Lulu, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Homm Pál, Tebán János stb. 250 új toalett, 15 új díszlet. Az utóbbi esztendő leggazdagabb kiállítású nagyoperettje. Premierbérlet 28.)

Csütörtök fél 9: Sonja. (Rendes bérlet 28.)

Péntek fél 9: Sonja. (Harmadszor.)

Szombat d. u. 5: Asszonyok. (Olcsó helyárral.)

Szombat este 9: Sonja. (Negyedszer.)

Vasárnap d. u. 3: Jézusfaragó ember. (Olcsó helyárral.)

Vasárnap d. u. 6: Sonja. (Ötödször.)

Vasárnap este 9: Sonja. (Hatödször.)

Hétfő fél 9: Sonja. (Hetedszer.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szombat, 12. február: (iskolai matiné) Rigoletto.

Vasárnap, 13. február: (este) Manon.

Hétfő, 14. február: Vig özvegy.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Hajnalhasadás. Annabella, a közismert francia művésznő első amerikai filmje. Gyönyörű rendezéssel, megindító tartalommal. A férfi főszerepben: Henry Fonda.

URANIA MOZGÓ: A bolondok szállodája. A szezon egyik legjobb bécsi vígjátéka. Főszerepben: Paul Hörbiger, Trude Marlen, Hans Moser.

EDISON MOZGÓ: A szezon legnagyobb filmje. I. Port Arthur. Főszerepben: Adolf Wolbrück (a Strogoff Mihály főszereplője). II. Stan és Bran mint skótok. III. Új világhíradó. — Micki Maus.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Leányintézet. Főszereplők: Attila Hörbiger, Leopoldine Konstantin és Angela Sallocker. Rendezte: Bolváry Géza.

ROYAL MOZGÓ: Vigyázat jönnek az indiánok. Cowboy film. Georg O'Brien a főszerepben.

MUNKAS MOZGÓ: I. A pétervári kém. Orosz kémháza. Fősz. Renate Müller és Georg Alexander. — II. Szökik a menyasszony. Társadalmi film sláger. Fősz.: Robert Young és Evelin Venable. — III. Journal. Szombat, febr. 12-én bál miatt nincs előadás.

— Az Aggmenház javára f. hó 13-ikán, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Regal Bar igazgatósága teadélután rendez. Kéri Kolozsvár város társadalmát, hogy ezen a jótékony célú rendezvényen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjen.

— A közbejött események miatt a f. hó 13-ára kitűzött nyugdíjas kongresszus elmarad. Az országos nyugdíjas szövetség kolozsvári fiókjának elnöksége.

— A cselédügyosztály felhívása. A rendőrségi bejelentő hivatal mellett működő cselédügyosztály vezetősége nyomtatékosan felhívja a város területén lakó háztartási alkalmazottak és munkaadók figyelmét arra, hogy a cselédkönyvek szokásos évi láttamozása megkezdődött és március 15-éig bezárólag tart. A láttamozással kapcsolatosan 41 lej költség merül fel cselédkönyvenként. Minden érdekelt a kellemtelenségek elkerülése céljából és saját érdekében mielőbb tegyen eleget az idevonatkozó rendelkezéseknek.

Apróhirdetések

Szavanként 1 lej, vastagabb betűvel 2 és 3 lej.

Megérkeztek

az ideai németországi és hollandiai
iriss konghakerüli
és virágmagvak

Kérje Stefan P. magkereskedésnek ingyen árjegyzékét, Cluj, P. Mihai Viteazul No.26.

ADAS-VÉTEL

HA HÁZAT venni, vagy eladni akar, úgy forduljon feltétlen bizalommal hozzánk, vagyis a legrégebben fennálló törvényszéki bejegyzett ingatlanforgalmi irodához, jól jövedelmező bérházakkal, villákkal, szép kertes családi házakkal, a város bármely részében igen nagy választékkal rendelkezem. **Kamilli, Str. Baritiu 20. szám.** (8784)

RITKA alkalmi vételek. Jövedelmező ház 1 millió 200.000 lejért, netto jövedelme 11 százalék, egy kisebb jövedelmező ház a belvárosban netto jövedelme 15 százalék. **Kamilli, Str. Baritiu 20.** (8785)

VADONATUJ rócamier és fotel olcsón eladó. **Str. Gen. Poetas 15.** (8803)

MINDENFELE butorok olcsón eladók. Bizonyítást elfogadjuk, használt butort veszek. **Str. Gen. Poetas 15.** (8804)

ELADÓ egy sima bőrvarró és egy cilingérgép. Megtekinthető vasárnap, **Str. Băba Novac 1. Pop.** (8805)

1 HÁLÓZATI Nora rádió eladó. **Cim: Str. Regina Maria 27., hátul az udvarban.** (8807)

ELADÓ zongora, hálósoba és ebédlő. **Str. Elisabeta 34., ajtó 1.** (8808)

KERESEK jó zongorát bérbe. **Cim: Lienthal, P. Unirii 6.** (8809)

2 nőtény bulldog eladó. Érdeklődni: **Str. Regina Maria 12. I.** (8819)

KENYÉRSÁTOR P. Mihai Viteazul peccenyések sorában eladó. **Ért.: Cal. Regele Ferdinand 70. Reményi.** (8810)

VALÓDI angora nyulak eladók. **Str. Casianu 54.** (8813)

ELADÓ komplett hálósoba. **Str. Hasdeu 14.** (8818)

ELADÓ jókarban levő szalంగarnitúra, ruhaszekrény. **Str. Av. Iancu 24, szuterin.** (8825)

RÁDIO hálózati részletre eladó. Látható délebe, este **Cal. Traian 49.** (8823)

SÜRGŐSEN eladó egy vagon fiatal tölgy fa. Métere házhoz szállítva 250 lej. Értekezni **Cal. Reg. Ferdinand 18. Griegernél.** (8822)

GYALUPAD új eladó. **Cim: Marechal Foch 145.** (8821)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat és mindenféle ócska dolgokat veszek és eladok. **Grünfeld, Str. Reg. Maria 6.** (8805)

15 TONNA nyomású Excenderprés, egy nagy „Krauze” furógép eladó. **Str. Bucovina 21.** (8845)

JÓKARBAN levő biciklit veszek. **Str. Ep. Joan Lemeni 1. Fűszerüzlet.** (T138)

EGY jóforgalmu cukrászda eladó vagy átadó a főúton. Értekezni **Str. Vasile Goldis 31.** (8867)

ÚJ irodaberendezés, modern, fekete, Blaupunkt rádió, csillárok, sárga hajtó kocsik eladó. Gyermekhajtányt, háromkerékű gyermekbiciklit megvételre keresek **Str. Xenopol 2.** (8842)

ÚJ konyhaberendezés sürgősen eladó. **Str. Preotul Opris 5. Dermatológus szemben.** (8838)

13 HOLD gyümölcsös, 2 szoba, konyha és melléképületek, valamint 7 drb. állatra istálló, bevezetett tehénészettel bérbeadó. Érdeklődni **Makkay Ernő, Piata Mihai Viteazul 7.** (8836)

EGY házastelek szoba, konyhával sürgősen eladó. **Str. Aurel Isac 54.** (8832)

BANKTEHERREL sürgősen eladó egy ház helyi családi okok miatt a volt Transilvania butorgyár területéből. Értekezni **Str. Călugăreni 9.** (8831)

ÚJ kombinált szekrény eladó. **Str. Oituz 3.** (8830)

FLADÓ új festett kombinált szobaberendezés. Ugyanott egy ház is **Str. Dorului 17. Kerekdomb.** (8846)

WERTHEIM vaskassza egyajtós jutánycsan eladó. **Str. Iuliu Maniu 7.** (8849)

ÜZLETBERENDEZÉS és pult, masszív, metszett üvegezett, 20 fiókos, bármilyen szakmanak alkalmas, olcsón eladó. **Révész, Str. Trecătoare 9.** (8851)

RÁDIÓSOK! Eladó dinamikus hangszóró „Körting”. **Str. Decebal 1, földszint, Orbán.** (8855)

SZMOKINGOT jókarban levőt magas termetre veszek, **Petkes uriszabó, Piata Unirii 22.** (8856)

ELADÓ olcsón két szoba, konyha új ház **Str. Zorilor 32.** (P7340)

KOMBINÁLT konyhaberendezés alkalmi áron eladó. **Str. Regina Maria 24, asztalosműhelyben.** (P7345)

ZALOGCÉDULÁKAT, arany-ézüst tárgyakat magas áron veszek **Szilágyi ékszerész, Str. Regina Maria 7.** (P7349)

FRAKKÖLTÖNY kifogástalan állapotban olcsón eladó. **Str. Ratiu 5, szabóüzlet.** (P7350)

ELADÓ fekete női dolgozókabát, uccai gyümölcsvitrin, fél antik háló. **Cim a kiadóban.** (P7351)

ÓCSKA ruhákat veszek és eladok **Grünfeld, Str. Dubălarilor 10.** (8866)

NAGY választékban olcsón eladó ékszer, órák, hegedűk, férfiruhák és más különböző tárgyak. Megbízásokat elfogad **Comision, Str. Matia.** (P7356)

ELADÓ sürgősen új szmoking és fekete ruha **Calea M. Foch 11, croitor.** (P7357)

ELADÓ kombinált szoba, hármastükrös szekrény, vitrin, toalett, dupla heverő, asztal, gyermek vasgép, konyhabutorok stb. **Str. Memorandului 26.** (P7358)

VENDÉGLŐSÖK figyelmébe! 27 m. hosszú vasterrasz üvegfedeles eladó **Dâmbovitza Rotund, volt Csillag-szanaszatórium.** (T141)

HÁZHELYEK villany, vízvezeték, gyümölcsös. **Str. Maxim Covaciu 37 eladó. Értekezni: Str. Paris 60.** (8834)

VALÓDI Biedermayer butorok, keleti és belföldi szőnyegek, márkás porcellánok, képek **Sternbergnél, str. Regina Maria 29.** (8848)

ALLAST KERES

JOGVÉGZETT fiatalember irodai alkalmazást keres. Perfektül beszél románul és magyarul, szerény igényekkel. **Cim a kiadóban.** (8806)

PERFEKT román-magyar gépirónő, pénztárkezelésben, könyvelésben jártas. alkalmazást keres. Megkeresést „Gyakorlott” jelíggel a kiadóba. (8839)

TÁNCOLNI tanítók, hívásra házhoz megyek. Cimeket a kiadóba „Jótáncos” jelíggel. (8861)

DADA állást keres azonnalra. **Str. A. Jancu 12, ház mesternél.** (8833)

NAPI egy-két órási elfoglaltságra munkát vállalna román, német-magyar gyors- és gépirónő. Cimeket a Novába kérek. (P7337)

KOMOLY urinó román-magyar nyelvtudással, garanciával pénztárhoz elmenne. „Komoly” jelíggel a Novába. (P7341)

ALLAST KAPHAT

TANULÓT felveszek, **Berkovits cipész, Str. T. Vladimirescu 16.** (8802)

ÜGYES megbízható kifizetői felvételt bízottat, **Piata Mihai Viteazul 10.** (8811)

MEGBÍZHATÓ mindenest keresek jó fizetéssel. **Gombosné, Str. Romulus 36. sz.** (8815)

JOBBRENDÜ zsidó házileányt jó fizetéssel alkalmazunk, **Piata Mihai Viteazul 10, földszint.** (8826)

KIFUTÓFIUT azonnal felvesz **Arco cipőkereskedelmi vállalat. Str. Memorandului 25.** (T140)

BEJÁRÓNÉ egész napra felvétetik. **Restaurat Pop, Ovár, Victoria szálló mellett.** (T135)

BEJÁRÓNÉ felveszek. **Str. Regina Maria 32, cukrászda.** (8828)

NÉMET leányt keresek két fiúgyermek mellé. **Str. Oct. Goga 7.** (P7339)

KERESKEDELMi ügynök megbízatást kap. **Str. Gen. Mosoiu 13.** (P7348)

JÓ családból házikisasszony felvétetik a Herdan-féle büffébe elárúsító kisasszonynak. (P7352)

PÉNZTÁRKEZELŐNŐ óvadékkal felvétetik. **Cim a Novában.** (P7353)

KULÖNBEJÁRAT

BÁLNAK, bankettnek, névnapnak alkalmas helyiség Gombos vendéglőben. Ugyanott prima lekeneci fajbor kapható. **Str. Romulus 36.** (8814)

A külföldön megtartott nemzetközi találós villanyondolálás alkalmával hoztan naggyal a legújabb és a leggarantáltabb villanyondoláló szereket, úgy a villany, mint villany nélküli gépekhez. Művészies hajfestés Inocaminnal 18 árnyalatban legnagyobb sikerrel végez **J. Mussa Redukált árak!** (T136)

EGY önálló jó szabó társat keres, felekeztet nem számít. **Cim a kiadóban.** (8840)

JELMEZKÖLCSÖNZÉS hölgyeknek, vidékre is. **Cluj, Str. Fântânele 35, Jambornénál.** (8837)

ELVESZETT egy fiatal tiszta sárga nős tény daxli kutya. Neve **Sonja**. Becses megtaláló kellő jutalomban részesül. **Str. Gruia 17, Bernád.** (8833)

15 vagy **20** ezer lej kölcsön ellenében egy szép nagy szoba lakást villanyvilágítással adok, amíg visszafizetem. **Cim a kiadóban.** (8827)

KÖZÉPKORU független urinó uriember utitársat keres a budapesti tavaszi mintavásárra. **Leveleket „Kellems utitárs” jelíggel a kiadóba.** (8864)

KERTEK rendezését, gyümölcsfák metszését vállalom. **Griger műkertész, Reg Carol II. 39. Telefon: 18-47.** (8850)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET cianál egyenértékű legmodernebb gázbehatási módszerrel eszközölünk. Teljes szaralanítás! **„Polynea”. Avram Jancu 16.** (P7344)

SZABÁSZATI tanfolyam, miniszteri engedéllyel, **Geltsch Edit, v. ipariskolai tanárnőnél. Str. Regala 38.** (P7355)

KIADÓ

BERENDEZETT fűszerüzlet két uccára nyíló, azonnal kiadó. **Str. Muncitorilor 34.** (8812)

1 NAGY szoba, konyha és 1 kisebb szoba, konyha kiadó. **Str. Oăsanu 25.** (8801)

RAKTÁRHELYISÉG száraz, esetleg berendezéssel március 1-ére kiadó. **P. Mihai Viteazul 7., Réger.** (8816)

SZOBÁ kis konyhával, egészséges, világos szuterinben azonnal kiadó. **Strada Golcis 5.** (8817)

KIADÓ 2 szoba konyha speiz előszoba. **Str. Gruia 20, Str. Elisabeta végén.** (8824)

EGY szép nagy egészséges szoba kiadó. **Str. Eminescu 11.** (8820)

2 és 4 szobás komfortos kertés lakások május 1-re kiadó. **Str. Elisabeta 13 szám alatt.** (8843)

ÜZLETHELYISÉG azonnal kiadó. **Volt Goldfried-féle fűszerüzlet. Ért. P. Gării 10. Exelsior étterem.** (8841)

KÜLÖNBEJÁRATU nagy uccai szoba üresen vagy butorozva azonnal kiadó. **Irodának is alkalmas. Str. Duca 6.** (8835)

KIADÓ 2 szoba konyha **Cal. Reg. Ferdinand mentén. Str. Fericierei 14.** (8829)

PIATA Unirii közvetlen közelében nagy raktárhelyiség, esetleg műhelynek is kiadó. **Str. Iuliu Maniu 7.** (8847)

SZOBÁ konyha külön telken kiadó, esetleg eladó. **Str. Doinei 9.** (8852)

KIADÓ május 1-re **Str. Grigorescu 15** alatt komfortos, 2 szoba, konyha, fürdőszobás lakás kerttel. (8853)

KIADÓ központi különbejáratu butorozott szoba. Érdeklődni, **Str. Baritiu 16 Frankelnél.** (8854)

SZOBÁ konyha speiz kertés házban kiadó, hálózati rádió 1500-ért eladó. **Str. Uzina Electrica 13. Sporttelep mellett.** (8857)

MAGÁNOS urinó két szoba komfortos kertés lakásába szolid lakótársnőt keres jutányos bérért. **Cim a kiadóban.** (8858)

KÉT szoba komfortos lakás belvárosi kertés villában azonnal átadó. **Cim a kiadóban.** (8859)

NEM különbejáratu butorozott szoba fürdőszoba használatával, magános urinó-nél jutányosan kiadó szolid nőnek. **Dr. Ujhelyiné, Str. Elisabeta 13 emelet.** (8860)

BUTOROZOTT uccai szoba fürdőszoba használatával kiadó. **Str. Fr. David 18 II. 2.** (P7335)

1 nagy napos szoba konyha speiz olcsón kiadó. **Str. Horea 6.** (P7336)

KIADÓ május 1-re 3 parkettes szoba irodának vagy orvosi rendelőnek központban. **Cim: Str. Jorga 16 sz, portánál.** (P7338)

HÁROM szoba hallos, összkomfortos központi fűtéses lakás május 1-re kiadó. **Str. Clemenceau 5-c.** (P7342)

KIADÓ kertés villában 4 szobás és 3 szobás lakás teljes komforttal május 1-re megtekinthető délután 5-től este 8-ig. **Str. Elisabeta 32, házfelügyelő.** (8862)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba butorozva vagy üresen főzőkemencével kiadó. **Str. Margineasa 19.** (P7343)

BUTOROZOTT szoba főlépcsőházi bejárattal, vízkagylóval március 1-re kiadó. **Str. Regala 5-a, ház mesternél.** (P7354)

LAKÁST KERES

LAKÁST keres pontosan fizető férfi tel es ellátással a Decebal és Traian utcák környékén. Ajánlatokat „Március 1” jelíggel a kiadóhivatalba kérek. (8844)

GARAGET keresünk állandóra, lehetőleg két autó részére. **Deutsch, Str. Dubălarilor 14.** (P7340)

2-3 SZOBÁS lakást keresek május 1-re. Cimeket „Urillakás” jelíggel a kiadóba kérek. (P 7303)

KERESEK május 1-re 2 esetleg 3 szobás komfortos, modern napos lakást, lehetőleg kertés házban. Ajánlatokat „2 személy” jelíggel kérek. (8777)

Ujabb súlyos határincidens Esztország és Szovjet között

(VARSO.) Az elmúlt éjszaka az eszt és az orosz határon újabb incidens történt a Peipusz-tó közelében. Több eszt határőrt mintegy 300 méternyire a határvonalától orosz határőrök megtámadtak és tüzelni kezdtek rájuk. Két eszt katona és egy Mina községbeli falusi gazdálkodó a tüzelés következtében életüket veszítették, míg több eszt határőr megsebesült. A határincidensről azonnal jelentést tettek a felettes hatóságoknak, amelyek szigorú vizsgálatot indítottak. A szovjet határőrség parancsnoka azt állította, hogy az eszt határőrök átlettek a határt és így kényszerítették rá őrségének gyermekeit a fegyverhasználatra. A bizottság azonban azt állapította meg, hogy a határőröket eszt területen ölték meg és a holttesteket azután hurcolták át a határon keresztül orosz területre. A súlyos természetű határincidens híre rövidesen elterjedt egész Esztországban, ahol rendkívüli izgalmat váltott ki. Tallinban hatalmas tömeg naivaranyu tüntetést rendezett a szovjet követség épülete előtt. Az eszt külügyminisztérium pedig utasította a moszkvai eszt meghatalmazott minisztert, hogy a legerélyesebb tiltakozást jelentse be a külügyi népbiztosi hivatalnál és követelje a legteljesebb elégtételt.

Két rablógyilkos nőt tartóztatott le az amerikai rendőrség

(NEWYORK.) Két nő vakmerő gyilkossággal írta be nevét Newmark bűnkrónikájába. Nemrégiben lelőtték William Barhorst sofőrt, akit a gyilkosság estéjén halva találtak a kormánykerék mellett. A pénztárcából 11 dollár hiányzott, de a két leányrabló zsákmánya mégis csak 2 dollár és 10 cent volt, mert a többi pénzt menekülésük közben elszórták.

A sofőrt az ülésen találták, mellén lőtt sebbel. Szemtanuk az vallották, hogy nő volt az utolsó utasa, mindamelett a nyomozás semmi eredményt sem volt képes felmutatni.

Közben azonban Genevieve Owens, egy 17 éves leány jelentkezett Mrs. Margaret Dunning erkölcsi védelmi tisztviselő előtt, aki kikérdezte mily körülmények között él. A leány panaszkodta, hogy rossz viszonyok között s elszóltta magát.

— Olyan rosszul megy nekünk, hogy valami büntényt kell elkövetnünk.

Mrs. Dunning ezt jelentette a newmarki rendőrségnek, ahol nyomban vállaltára fogták a leányt. Genevieve hamarosan töredelmes vallomást tett és elmondta, hogy a sofőr kirablását 20 éves barátjával, Mrs. Ethel Strause Sohl nevű házukban lakó asszonnyal együtt követte el, akit szintén letartóztattak.

Hat hónap egy ablakbeverésért

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Nyárádszentháromságon Farkas György ottani 39 éves gazdálkodó életveszélyesen megfenyegette az állami iskola tanítóját, Sturzu Aurelt, akinek az ablakait egyuttal be is verte. A helyi törvényszék Alduleanu-Purdei tanácsa az életveszélyes fenyegetést nem látta ugyan beigazoltnak, azonban az ablakbeverést a tanuk igazolták, amiért hat hónapi börtönt és 2 ezer lej pénzbírságot kapott az akácias gazda. Az ítéletet Farkas György megfellebbezte.

Hirek

NAPTÁR. 1938. Február 13, Vasárnap.
Róm. kat.: R. Katalin, Ella. Prot.:
Katharina. Ort.: Sf. Pár. Martinian.
Izr.: 12. Adar.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 500, félfévre 260, negyedévre
135, egy hónapra 45 lej.

JOESTET!

KÜLÖNBSEG

— Papa, mi a különbség a tőke és a munka között?

— Nagyon egyszerű. — Ha valakinek pénzt kölcsönzöl, az tőke. Ha azonban azt vissza akarod kapni az már munka.

A TURISTASÁG ÁLDOZATA

Nagy: Tulajdonképpen hol ismerkedtél még a feleségeddel?

Kiss: A gyalog havasok tetején.

Nagy: O, szegény barátom, hát te is a turistaságnak vagy az áldozata?...

A JÓ GYERMEKEK

— Gondoskodnak-e Önök gyermekei betegségeiben?

Öreg ur: Ó, igen. Fizetik az életbiztosítási kötvény részleteit.

A HEGEDŰ ÉS A RAJKÓ

— Nos, mi különbség van a hegedű és a rajkó közt? — kérdezi a cigányt.

A cigány megvakarja fejbubáját, majd így sóhajt fel:

— A hegedű akkor sir, ha van kilátás kenyérre, a rajkó azonban akkor sir, ha nincs kilátás kenyérre...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 12-én reggeltől 19-én reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea gyógytár, Mihai Viteazul-tér; Victoria gyógyszerár utóda, Regele Ferdinand-ut.; Sotropa Emil, Stefan cel Mare-tér.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásiró intézet jelentése: derülő égboltozat, a hőmérséklet kisebb enyhülése.

— Jambor Lajos tánciskolájában az új tanfolyam február 15-én este 9 órakor kezdődik, Regina Maria 11. szám, I. emelet.

— Vigyázzon! Bőrt és talpat legértékesebb minőségben Kozák István bőrüzletében vásárolhat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15. Olcsó napi árak! Bőrkabát-festék is kapható.

Tudja azt már Nagy és Kiss, legjobb szabó mindig Tisch!

Tisch Miklós

Strada Iuliu Maniu 6 szám.

— A közjegyzői hivatalok megszűntetésének kérdéséről ír a Magazin. Rajnay Tibor kitűnően szerkesztett színházi és társadalmi riportlapjának legfrissebb száma, amely negyven szenzációs színház-híren kívül, számos idősebb társadalmi riportot közöl és Eggerth Márta és Fényes Aliz képeit hozza. A 20. oldalas Magazin 5 lejért az ország összes lapelárusító helyein kapható. Ezt a számot okvetlen vegye meg.

— VAKMERŐ BANDITA TÁMADÁS MEXIKÓBAN. Mexikóból jelentik: Tegnap 30 főből álló banditacsoport megtámadott a mexikói-amerikai határ közelében egy bányászok fizetését magával vivő társaságot. A banditák a pénzszállító csoport öt tagját megsebesítették, majd 49 ezer pezó elrablásával eltűntek. A hatóságok most üldözik őket.

— Vihar pusztít a francia partokon. Marseilleből jelentik: A francia partvidékeken nagy vihar pusztít. Ezért a legtöbb hajó tegnap nem is indult el a kikötőből.

— Bombavető repülőgép pusztulása Angliában. Ayrshom közelében egy bombavető repülőgép lezuhant. Három ember életét veszítette.

— Meghalt Pavelics. Belgrádból jelentik: 69 éves korában tegnap meghalt Ante Pavelics szerb-horvát egységsítést kimondó nagy gyűlés elnöke volt.

— GYÜLEST TARTOTT A KOLOZSVÁRI TAGOZATA. A kormányváltással kapcsolatosan a kolozsvári tagozata Dumitriu Man lelkész elnökletével pénteken este gyűlést tartott a klub helyiségében. Itt az elnök ismertette a helyi politikai helyzetet és a kérdéshez több hozzászólás is történt. Majd egyhangúlag a legteljesebb bizalmukat nyilvánították az új kormányban helyet foglaló pártvezér, Vaida Sándor volt miniszterelnök iránt.

— Betörte a ház falát az összeütöztöt teherautó. Bécsből jelentik: Legutóbb a Rudolfsheim kerületben egy uccakeresztezéskor különös forgalmi baleset történt. Egy gépkocsi nekirohant egy tehergépkocsinak, nekilódította a járdának s ezen át egy földszintes háznak, amelynek falát hat négyzetméter területen betörte. A leomló faltörmelék ráesett egy 72 esztendő nyugalmasra, akit súlyos sérülésekkel kórházba kellett szállítani. A tehergépkocsit tűzoltók vontatták el. A megsérült ház falát gerendákkal kellett megtámasztani, hogy további beomlások ne következzenek. A két gépkocsi utasai nem sérültek meg. A rendőrség vizsgálatot indított.

— Adományok. Köszönettel nyugtázzuk öv. B. K. (Ajud) 50 lej adományát Deutsch Mária részére.

termékei a legjobbak. Kapható minden jobb élelmiszerüzletben

— Elmebaj ellen — inzulin. Az ausztriai Victoria állam központi kórházában sikeres kísérleteket folytattak inzulin befeccskendezéssel az elmebaj bizonyos eseteiben. A Londonba érkezett hivatalos adatok szerint hathavi kezelés alatt a schizophrénia és dementia praecox kezelt eseteinek 70 százaléka teljesen és tartósan meggyógyult. Egyidejűleg londoni elmegyógyászok úgy találták, hogy tíz kezelt közül kilenc teljesen meggyógyult, köztük olyan beteg, aki 12 év óta szenvedett schizophréniában. Svájcban érkezett hírek szerint inzulin-kezeléssel meglepő sikereket ért el Nizsinszki, a világhírű orosz táncos esetében is, akinek 20 éves idegbaja a gyökeres gyógyulás jeleit mutatja.

— Egy év óta nem tud aludni. Lupton Jozefin 28 éves londoni bolti kiszolgáló gépkocsibaleset során súlyos fejsébet és idegrázkódást szenvedett, minnek következtében egy év óta nem aludt. A legerősebb altatószerek segítségével sem képes magának pár percnyi álmot szerezni és végleg lemondott arról a reményről, hogy ebben az életben ismét el fog aludni. Soha nem érzi a legcélszerűbb fáradtságot, vagy álmoságot. Az éjszakák unalmát előbb olvasással igyekezett elűzni, majd verseket kezdett írni, kiváló költői tehetségről téve tanúságot. Rövidesen megjelenik első verskötete.

— Kiraboltak egy kecskeméti templomot. Budapestről jelentik: Vakmerő betörés történt a kecskeméti Szent Erzsébet-templomban, amelyet a betörők ügyszólván teljesen kifosztottak. Az Angolkissasszonyok zárdája felől hatoltak a betörők a templomba, ahol feltörték az oltárszekrényt, összeszedték az értékes kelyheket és egyéb tárgyakat, összeszedték az üvegsekreánybe helyezett Szűz Mária-szobor üvegjét és a szoborról leszedték azokat az értékes láncokat, karkötőket, amelyeket a hívek hálájuk jeléül aggattak a szoborra, majd az oratóriumban csomagolták össze a zsákmányt és elmenekültek. A betörést reggel vette észre a sekrestyés, amikor harangozni indult.

— Felolvasóülést tart az Erdélyi Irodalmi Társaság. Az Erdélyi Irodalmi Társaság folyó hó 18-án, pénteken délután 6 órai kezdettel felolvasóülést tart a református teológia disztermében, C. Marechal Foch 38., I. emelet. A felolvasóülés részletes műsora a következő: br. Kemény János enőki megnyitó, Kós Károly felolvas Erdély művészetéről. Dsida Jenő költeményeiből ad elő, dr. Ligeti Ernő elbeszélését olvassa fel, végül pedig a Kalozsvári Szalonzenekar Schubert egyik művét adja elő. A felolvasóülésre a bemenet díjtalan, csupán önkéntes adományokat vesznek szívesen a Társaság céljaira. A Társaság vezetősége ezúton is szeretettel hív meg mindenkit a felolvasóülésre.

— Ujabb bírósági döntés az ingatlanadó ügyében. A bukaresti ítéltábla második szekciója dec. fisc. 111—1937 sz. döntésében kimondotta, hogy az ingatlanadó kivetésnél levonható a bekebelezett adósság kamata, ha a kamatra vonatkozó terhelés igazolva van. Nem szükséges a kamatok megfizetésének tényét igazolni, hanem elégséges annak igazolása, hogy az adóst a pénzintézet kamatokkal megterhelte. Indokolásában kimondotta a tábla, hogy a kamatterhelés után a pénzintézet is kifizeti a vonatkozó adókat, tehát kettős kivetés történne, ha egyrészt a bank kifizetné a kamatokat, másrészt az ingatlandó megállapításánál nem vennék tekintetbe a pénzintézet kamatterhelését.

— Épül a világ legnagyobb hajója. Londonból jelentik: A Cunard-társaság számára épülő „552 sz.” óriáshajó, melyet Erzsébet királyné szeptember 27-én bocsát vízre a clydebanksi hajógyárban, a világ legnagyobb hajója lesz. Törfogata 84.000 tonna, hossza 310 méter (a Queen Mary méretei: 81.235 tonna és 306 méter). Az üres hajótörzs súlya meghaladja a negyvenezer tonnát. Tizen-négy fedélzete lesz s 2390 utast és 1225 főnyi személyzetet szállíthat. Vizrebocsátásának megkönnyítésére mintegy 5 millió lejnek megfelelő költséggel kibővítik a Clyde torkaltát. A királyné „Queen Elizabeth” névre kereszteli az óriáshajót.

— ÓRIÁSI TÜZVÉSZ PUSZTÍT SLATINÁN. Slatinából jelentik: Az elmúlt éjszaka az Alex Ilescu-uccában az egyik műhelyben tűz keletkezett, amely óriási erővel terjedt tovább. A tűz lángborította a környékbeli házakat és azzal a veszéllyel fenyegetett, hogy az egész község elpusztul. Minthogy a községi tűzoltóság nem volt elégséges a tűz elfojtására, az összes környékbeli városokból segítséget kértek a tűzoltóságoktól. A tűz ma reggel még teljes erővel tombolt s a tűzoltóság még lázasan dolgozik a lángok megfékezésére. Az anyagi kár már eddig is rendkívül nagy.

— ELSÜLYEDT EGY TÖRÖK GÖZÖS. Isztambulból jelentik: Az Aksu nevű török gőzös vihar következtében elsüllyedt. A süllyedő hajó segélyjeleit a Karadeniz gőzös személyzete meghallotta és nagy fáradságok árán sikerült megmentenie a süllyedő hajó utasait és személyzetét, szám szerint 110 embert.

— LETARTÓZTATTÁK A BRASSÓI ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT VEZETŐJÉT. Brassóból jelentik: Sava Jonescut, az állategészségügyi szolgálat vezetőjét hamisítás és vesztegetés vádjával letartóztatták és megindult ellene a vizsgálat.

— A ruházati, textil és bőripari munkások szakszervezete február 13-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel táncal egybekötött szórakoztató teadélutánt rendez a Miron Costin 7 sz. Otthonának disztermében. Vendégeket szívesen látnak.

A VÉRPAD ÁRNYÉKÁBAN

FILE. Marteaux

(12.)

Beálltak az egyik bokor mellé és Szeplős elővett a Débenél levő táskából egy apró kis csipőfogót, beállította Débét, hogy testével takarja Jules az ut felől és a bokor védelme alatt levette Jules hátrabilincselte kezéről a kalapot. — No, ez jól néz ki — dörmögte. — Ebben a kalaptartásban egészen megkékültek a kezeid...

— Anélkül a kalap nélkül már régén újra bent lennék — felelt Jules. — Na vedd le már gyorsan.

Débé kalapáló halántékkal hallott egy halk nyisszentést és Jules mély sóhajtással vetette előre elkékült kezét. Szeplős megvető gesztussal dobta a bokrok közé az ezüstösen csillogó bilincseket.

— Így ni! — mondta Jules elhalt csuklóit dörzsölve. — Eddig simán ment minden... Igaz, hogy szerencsém is volt... Hogy itt találkoztam az öcskössel... Reméljük, ezután is így szalad!

— Melyiket akarod megcsinálni? — kérdezte Szeplős. — Ugy tudom, több tippem is van...

— Erről majd később!... Hát öcskös, köszönöm a szíveséged. Most szépen hazamész, lefekszel, vagy olvasol, csinálsz, amit akarsz, de engem természetesen nem láttál a tárgyalás óta... Van pénzed?

— Nincsen — felelte Debé kedvetlenül. Nagyon bántotta, hogy az izgalmasan induló kalandból ő most már minden valószínűség szerint kimarad. A gyerekszerep sehogyan sem tetszett neki.

— Van nálad pénz Szeplős? Adj neki egy pár frankot... Hadd vigye el sörrözni a babáját... Megérdemli... Majd később elszámolunk...

Szeplős elővette pénztárcáját és keszgelni kezdett az ezüstök között. Dében hirtelen valamiképp elszántság ömlött végig. Felősen hangon mondta.

— Te Jules... Én mondom valamit. — Na, mi az? — kérdezte meglepetten a bátyja. — Mit akarsz mondani? Azt előre megmondom, hogy hülyeséget ne kérj.

— Én... arra gondoltam... hogy... de igazán jól meggondoltam a dolgot... hogy szeretnék... illetve nekem nagyon fontos volna...

— Na nyög ki már! Mi volna neked fontos?

— Ha most ti nem küldenétek el engem...

Jules tág szemeket meresztett.

— Hanem?... Mit akarsz?

— Veletek szeretnék menni...

— Megbolondultál?... Szó sem lehet róla!... Te nagyon jól tudod, hogy nem lehet. Nem azért estem bele én is, hogy te is beleess... Én tudom, hogy az mit jelent! Soha, soha ki nem keveredsz a börtönökből és a betörésekből, ha egyszer elkezdod...

— Csak most az egyszer... Igérem, hogy soha többé...

— Valamikor én is ezt mondtam... És már 15 éve benne vagyok... És úgy látszik — hacsak most nem sikerül elmennem — örökre benne maradok!...

Débé már látta, hogy hiába, de valamiképp gyerekes makacssággal nem akart engedni.

— De ha mondom, hogy nekem nagyon fontos... Én nekem muszáj... okvetlen kell pénzt szerezni...

— Mi a fenének neked pénz?...

— El akarom venni feleségül — sutogta Debé szégyenkezve. — És valamit kezdeni kell...

Jules szigorú, sötét arcán mosoly derült el.

(Folytatás következik.)

Az angol atlétikai testületek bojkottálni akarják a tokiói olimpiászt

(LONDON.) A japánellenes bojkott-hangulat Angliában egyre jobban fókuszódik, különösen sportvontakozásban. Sportkörökben ugyanis mindinkább arra az álláspontra helyezkednek, hogy bojkottálni kellene a tokiói olimpiászt. Ilyen értelemben tegnap már határozatot is hozott az angol könnyű atlétika amatőr-szövetsége, a jövő héten pedig egyéb sportágak kívánnak ezzel a kérdéssel foglalkozni. Lord Brughley, az angol Olimpiai Bizottság elnöke kijelentette, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság márciusi kairói értekezletén valószínűleg szóba kerül az 1940. évi olimpiász székhelyének esetleges áthelyezése is.

Ausztriában felemelik a katonai szolgálati időt

(BECS.) Az osztrák kormány elhatározta a katonai szolgálati idő felemelését. A hivatalos lap most közli az idevonatkozó kormányrendeletet, amelynek értelmében az eddigi szolgálati időt másfél évre emelik fel. A hivatalos indoklás azt mondja, hogy a szolgálati idő felemelésére azért van szükség, mert az ifjúságnak katonai kiképzése a modern harci eszközök és módszerek tökéletes elsajátítása céljából az eddigi egy év keretein belül nem volt lehetséges még úgy sem, hogy az ifjúság előzetesen már részesült bizonyos katonai előkészítő kiképzésben.

Tanulságos és érdekes előadásokat rendez a kolozsvári Jogügyi Tanulmányi Kör

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Jogügyi Tanulmányi Kör, amelynek tagjai a legkiválóbb elméleti és gyakorlati jogászok, sorozatos ismeretterjesztő előadásokat rendez. Tegnap bírónak a sajtóvétségekről tartott színvonalas és tanulságos előadása után február 17-én dr. Saragea Zamfir kolozsvári ügyvéd tart a tanulmányi körben előadást, a vétségeknek a közre való veszélyességéről. Március 3-án dr. Sabin B. Maier ügyvéd az új büntetőtörvénykönyv fontosabb rendelkezéseiről értekezik, március 10-én pedig Grigore Trifu bíró a kiskorúság mai helyzetéről, dr. Tiberiu Rusu ügyvéd pedig a közigazgatási vétségekről tart előadást.

— Elhamvasztották a lezuhan orosz léghajó áldozatainak holttestét. Moszkvából jelentik: Az itteni krematóriumban tegnap elhamvasztották a Murmask melletti lezuhan orosz léghajó 13 áldozatának holttestét.

— Schuschnigg újból találkozni fog Hodzsával. Bécsi jelentés szerint az osztrák kancellár hétvégi pihenőre Tírolba utazott és hír szerint újból találkozni fog az ugyancsak a tiroli hegyvidéken pihenő Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnökkel. Ezt a hírt a Havas iroda is megerősíti.

— Leszállítják Németországban a tanulási időt. Berlinből jelentik: Brust közoktatásügyi miniszter úgy döntött, hogy a középiskolai tanítási időt 9 évről 8-ra szállítja le. A cél az, hogy a diákok 17 éves korukban végezhesse- nek és ezután besorozhatók legyenek munkaszolgálatra, amely egyben a katonai előkészítő kiképzés megkezdését is jelenti. Ugyanakkor a miniszter elhatározta, hogy a jövőben heti 5 órában fogják tanítani az iskolákban a testedzést és tornát.

— Tragikus következménye lett a kisfiú könnyelműségének. Bukarestből jelentik: Constantinescu Mihalea 14 éves gyermek tegnap pajkoságából felkapaszkodott a 16-os villamos ütközőjére. Egy hátulról jövő villamos elkapta az ugrándozó gyermekeket és a kerek alá sodorta. Életveszélyes állapotban szállították kórházba. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

— Gondoljon az 50 magyar árványa és készüljön az Árvaleánynevelő-otthon vásárbábjára, hol álarc alatt a legjobban mulathat február 26-án, farsang utolsó szombatján.

A gazdasági élet azonnali felledülését vonta maga után az új kormány megalakulása - írja az Informátia

(BUCURESTI.) Lapjelentések szerint, azt a kiáltványt, amelyet Őfelsége az új kormány uralomra kerülésével kapcsolatosan az ország népéhez intézett, nagy számban sokszorosították és az egész ország területén mindenütt ki fogják függeszteni.

Az Informátia azt jelenti, hogy az új kormány megalakulása nyomán a gazdasági élet azonnali felledülést mutatott. Az összes tőzsdéken minden részvény és értékpapír gyorsan emelkedett. A lejágyozás is mindenfelé emelkedést mutat.

FEBRUÁR 25-ÉN

Újabb jelentések szerint Ankarában

február 16-ára tervezett balkán-szövetségi értekezletet nem február 16-án, hanem február 25-én fogják csak megtartani.

VÉGET ÉRTEK A GÖRÖG-ROMÁN KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK

(ATHÉN.) A görög-román kereskedelmi tárgyalások kedvező befejezést nyertek. Az egyezményt megkötötték és rövidesen nyilvánosság elé hozzák. A kiküldöttek már utnak is indultak hazafelé.

A Schull-kendőgyár textilosztálya beszüntette üzemét 150 munkás maradt kenyér nélkül

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy a kolozsvári Schull-féle kendőgyár vezetősége a nyersanyag hiányra és a megrendelések csökkenésére való hivatkozással a textil-osztály üzemének beszüntetését határozta el. A munkügyi felügyelőség a munkások bejelentése alapján megkísérelte a gyár vezetését más elhatározásra bírni, hogy a textil-osztály munkásai és családtagjai télvíz idején ne maradjanak kenyér és kereset nélkül. A lefolytatott tárgyalások azonban eredménytelenek maradtak és a Schull kendőgyár textil-osztálya

február 12-ével ideiglenesen beszüntette működését s elbocsájtotta a textil-osztályon foglalkoztatott 150 munkását.

Az átmeneti munkabeszűntetéssel kapcsolatosan kérdést intéztünk a gyár

vezetőjéhez és az egyik tulajdonos igazgató a következő nyilatkozatot adta:

— A gyárnak a szövő osztálya szüntette be tevékenységét február 12-ével. Az üzem átmeneti jellegű leállítására a nyersanyag beszerzésének nehézségein kívül az a körülmény kényszerített, hogy vállalatunk a tultermelés időszakába került és termékeink értékesítése a gazdasági viszonyok következtében egyre nehezebbé vált.

— A szövőosztályban foglalkoztatott munkásainknak szabályszerű időben felmondunk, a felmondás február 12-én járt le, de reményünk van arra, hogy a viszonyok változásával a szövő osztály rövidesen ismét megkezdheti működését és újlag foglalkoztatni tudjuk a kényszerhelyzetben elbocsájtott munkásainkat.

Félszázmillió lejnek megfelelő összeget sikkasztott a Pestvidéki Kőszénbánya R. T. igazgatója

Bán igazgató a letartóztatás elől a halálba menekült — Tíz éven keresztül folytathatta szabadon üzletelt a tékozló gyári igazgató, akinek egy büntetését már őrizetbe is vették

(BUDAPEST.) Tegnap Bán Emil, a budapestvidéki kőszénbánya igazgatója megmérgezte magát és meghalt. Az öngyilkosság háttérében szenzációs ügy húzódik meg, a vizsgálat eredményei szerint, a magyar gazdasági élet egyik legnagyobb szabású bűncselekménye. A budapesti „Újság” idevonatkozóan nagy meglepetést keltő érdekességeket közöl. A lap szerint Bán közel 1 millió pengővel károsította meg a vállalatot, más szóval olyan hatalmas arányú sikkasztást követett el, milyen a magyarországi bűnkronikában még sohasem szerepelt.

Bán a sikkasztásokat nem egyedül követte el, hanem egy másik vezető állásban levő tisztviselővel összefutva, aki már őrizetbe is van, de ennek a büntetésnek a nevét a lap nem közli. Bán és társa ügyében körülbelül 10 nappal ezelőtt vizsgálat indult meg, előbb csak házi jelleggel, amely az igazgató és a főtisztviselő felfüggesztésével végződött, de a házi vizsgálat lefolytatásáig szabadon hagyták őket. A vizsgálat ugyanis olyan szövevényes és bonyolult eljárást vesz igénybe, hogy hasznosabb időre lesz szükség, amíg tisztáskép lehet nyerni a hatalmas arányú sikkasztásról. Bán azonban nem várta be a vizsgálat eredményét, hanem önként a halálba menekült. 50 tablettát Quadrolaxot vett be és azzal mérgezte meg magát. A lap utal arra is, hogy nincs kizárva, miszerint a vizsgálat még egymillió pengőnél is jóval nagyobb

hiányt fog megállapítani. A Budapestvidéki Kőszénbánya Rt. egyébként belga érdekltség.

A vizsgálat most főleg azt igyekszik tisztázni, hogy miképpen volt lehetséges az, hogy Bán az óriási méretű sikkasztásokat tíz éven keresztül folytatta, anélkül, hogy azt felfedezték volna.

Tisztázni kívánja a hatósági vizsgálat azt is, hogy ki a felelős az ellenőrzés elmulasztásáért és kinek volt része esetleg Bán bűncselekményeinek fedezésében.

A Mai Nap azt írja, hogy a nagy eréllyel folytatott vizsgálat már is megállapította, hogy a vizsgálat már eddig is sokkal nagyobb hiányt állapított meg a vállalatnál, mint 1 millió pengő. A sikkasztás eredményeként közel ugyanannyi másfélmillió pengő (kb. 50 millió lej) hiányt tapasztaltak. Hogy pedig az óriási összeg fedezetlenül szerepeltetett, azt azzal magyarázzák, hogy a vállalat 12 millió pengő (mintegy 400 millió lej) tőltet fel künnlevőség gyanúja és Bán igazgató ezzel a hatalmas összegű künnlevőséggel fedeztette látszat szerint a most hiányként kiderített összegeket. Amikor azonban a vizsgálatot kapcsolatosan a künnlevőségeket is ellenőrizték, kiderült, hogy a kérdéses vállalatok leatöbbsze semmivel sem tartozik a pestvidéki kőszénbányának, vagy csak egészen jelentéktelen összeggel. A nyomozás azt is tisztázni akarja, hogy Bán, aki egyébként meglehetősen költséges életmódot folytatott, hogy bírta ezt a

hatalmas összeget elkölteni. Allitólág igen költséges szenvedélyei voltak és barátinöket tartott, akiket állandóan gavallérosan támogatott.

Az elképesztően nagyarányú sikkasztás —ében a vizsgálatól még sok szenzációs fejleményt várnak, annál is inkább, mert a kipattant sikkasztás jóformán az egész virágzónak hitt vállalatot alapjaiban rendítette meg.

Anglia Franciaországnak is kölcsönt folyósít

(LONDON.) Angol pénzkörökben azt állítják, hogy az angol kormány rövidesen nagybősszegű kölcsönt fog közvetíteni a francia kormánynak. Ez az értesítést a City köréből is megerősítik. Illetékes helyen azzal magyarázzák a dolgot, hogy Angliának fontos érdekei fűződnek ahhoz, hogy Franciaország gazdaságilag valamiképpen rendbe jöhessen. Eppen ezért nem is fogja ellenezni az angol kormány azt, hogy a francia pénzkörök kölcsönt vegyennek fel Angliában.

Megmérgezte magát és meghalt dr. Coroian Tiberiu, héjjásfalvi kórorvos

(SIGHISOARA-SEGESVÁR.) A Segesvárhoz közel levő Héjjásfalva község járási orvosát, dr. Coroian Tiberiut holnap találták meg lakásán. A község lakosainak kezdetben nem tűnt fel, hogy dr. Coroian már közel tíz napja senki sem látta a faluban, mert az orvosról közismert volt, hogy gyakran napokig lakásába zárkózott, senkivel sem érintkezett, mert különböző kábítószernek szenvedélyes élvezője volt. Tíz nap eltelte után a község előljárósága értesítette dr. Coroian titokzatos eltűnéséről a vármegyei egészségügyi hatóságot, amelynek kiküldötté feltörték az orvos lakását, ahol elkékült arccal, felpuffadt testtel, holtan találták meg a kórorvost. Coroian doktor teljesen felöltözve és a szobájában levő diványról leesve, holtan feküdt a szoba padlóján. A boncolás során megállapítást nyert, hogy az orvos megmérgezte magát. Miután büntény nem forog fenn, ezért eltemetésére a hatóságok megadták az engedélyt.

Veszedelemes vasuti tolvajt fűlet le a kolozsvári rendőrség

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Veszedelemes vasuti tolvajt tett ártalmatlanná a kolozsvári rendőrség mára virradólag. Az utóbbi időben több vasutállomási főnökség tett írásbeli panaszt a helybeli rendőrkveszturán s bejelentették, hogy rejtélyes tettes belopódzik a vasutasok hálózába, ahonnan nap-nap után egy-egy zsebórát, ruhákat és egyéb holmit visz el. A bevezetett nyomozás során azután a bűnügyi osztály közegeinek sikerült lefűlelniök a veszedelemes vasuti tolvajt, Pavel Aurel alsólónyai 38 éves rovtomultu besurranó személyében, akit kihallgatása után ma délután a bűnjelekkel együtt átkísértek az ügyészre.

Megsemmisítették Herkulesfürdő időközi bizottságának kisajátítási határozatát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári közigazgatási bíróság tegnap vette tárgyalás alá azt a felebbezést, amelyet Herkulesfürdő érdekelt lakói nyújtottak be az időközi bizottságnak olyan értelmű határozata ellen, hogy a fürdő közlemben levő telkeket kisajátítja. Herkulesfürdő időközi bizottságának jogi képviselője kifejtette, hogy a kisajátítást a vármegyei mérnöki hivatal előterjesztése alapján és a belügyminisztérium jóváhagyásával akarta végrehajtani, míg az érdekelt lakosok jogi képviselője a kisajátítás szükségességét indokolta. A közigazgatási bíróság rövid tanácskozás után helyt adott a felebbezésnek és megsemmisítette a Herkulesfürdő időközi bizottságának a kisajátításra vonatkozó határozatát.

Gyorsütemű fordulatok napjai

Irtá: HALÁSZ JÓZSEF

1.

Látszat szerint Chamberlain angol miniszterelnök mintha figyelmen kívül hagyta volna a napok óta kavargó újabb és újabb híreket. A Birminghamban mondott legutóbbi bekebeszede ugyanis tulajdonképpen derülátó színezetű volt. Igaz: a miniszterelnök rámutatott a különböző nehézségekre is, amelyek befolyásolják a béke biztosításának lehetőségét. De ugyanakkor hangzott, hogy nincs minden elveszve. Anglia fegyverkezni fog, de nem azért, hogy háborút kezdjen, hanem, mert csak egy erős brit hatalom biztosíthatja a béke feltételeit. Azután annak a reményének adott kifejezést, hogy Berlinnel és Rómával, sőt Tokióval is hamarosan áthidaló és kiegyenlítő eszmecserét kezdenek, úgyhogy a legközelebbi jövőendő kedvőbb fog alakulni... Nos hát az egészen közelmúlt események mintha rácsafolnának Chamberlain optimizmusára. Az európai, sőt a távolkeleti helyzet ma — alig néhány nappal a Birminghamban elhangzott beszéd után — sokkal, de sokkal zavarosabbá fajult. Szinte minden átmenet nélkül olyan ijesztő jelenségek ugrottak a világ szemé elé, amelyek semmiképpen sem adnak okot a derülátásra. Sőt, a Távolkeleten szinte a végtelenségig kiélesedett a helyzet. Japán egyszerűen ügget sem vet többé Anglia és Amerika jegyzékeire: megy a maga útján. Azután a legutóbbi németországi belső események sem azt mutatják, mintha a harmadik birodalom vezetésében a mindenképpen békét akaró csoportja került volna előtérbe. Alighanem igaza van a népszövetségi diplomatakkal közeli kapcsolatot fenntartó Journal de Geneve-nek, amikor azt állítja, hogy Róma keze irányította Tokió elhatározásában. És valószínűleg látszik az is, hogy a robbanásszerűen bekövetkezett német belpolitikai eseményekhez is van valamelyes köze.

2.

Annakidején, amikor híre keredett a Berlin-Róma-Tokió-i úgynevezett kommunistaellenes egyezménynek, e helyen szó szerint ezeket írtuk: „A kommunistaellenes egyezmény csak cégér, amely mögött igazában egészen más érdekek és célok lappanganak... Arról van szó, hogy Itália és Németország mindenképpen engedékenységre akarják bírni Angliát, vagy jogosnak vélt követeléseik tekintetében. Ezért szövetkeznek most a felkelő nap országával...”. Nos, az előbb említett Journal de Geneve a londoni flottaegyezmény felborításával kapcsolatban azt írja, hogy Tokió olasz és német befolyásnak enged akkor, amikor felveszi az elébe dobott kesztyűt és elősegíti a további nyugtalanítási akciót. „Rómának érdeke, hogy Angliától és Franciaországtól engedményeket csikarjon ki — mondja szó szerint a svájci lap — viszont Németország is vissza akarja szerezni gyarmatait... Ez a kommunistaegyezmény értelmének második oldala...”. Igen bizony: mert amellet, hogy a Tokiói megnyulott Berlin-Róma tengelyi valóban a legádázabb harcot hirdeti Moszkva ellen, a harmas egyezségét tulajdonképpen mégis inkább a brit világbirodalommal, illetve Franciaországgal szemben kötötték. Azok a nyugtalanító jelenségek, amelyek egyrészt Ázsiában, másrészt a Földközi tengeren most felbukkantak, inkább a három fasista ország célkitűzéseit szolgálják. Eden az angol alsóházban legutóbbi beszédében valószínűleg nem ok nélkül vádolta meg a Franco-kormányt azzal, hogy az ő buvárnaszádja, illetve repülőgépei támadták meg és súlyosztották el az Endymion, illetve Alcira angol hajókat. A brit külügyminiszter, aki eddig mindig rezerváltan nyilatkozott, most egy cseppet sem volt tartózkodó. A különös csak az, hogy Eden vádjával szemben leginkább az olasz

sajtó szisszent fel. A német újságok meglehetősen tartózkodóan írtak az ügy kapcsolatban.

3.

„A Földközi tengeren egyszersmind korra meg fogjuk akadályozni a modern kalózkodást!” — mondotta Eden, nagy nyomatékkal. És valóban az angol hadi flotta néhány erős egyede nyomban elindult Gibraltár irányába. Ezzel egyidőben a brit hajók vezetői parancsot kaptak, hogy késedelem nélkül súlyos szökevények el minden idegen tengeralfáróját a Közép-tengeren, London tehát el van szánva a legvégsőbbre. Alighanem igazuk van azoknak, akik szerint azért fajultak el ennyire az események, mert Anglia túlságosan húzódozott az erőyes cselekvésektől és így felbátorította ellenfeleit. Lloyd George volt angol miniszterelnök — akinek nem kis része van a világpolitika jelenlegi arculatának kialakulásában — egy nemrég írt cikkében büszkén döngött a mellét, hogy mennyire előrelátó volt ő. „Singapore kiépítését 1921-ben az a kormány határozta el, amelynek én voltam az lenőke, de sajnos a terveket kormányom bukása után egyszerűen félretették.” A volt miniszterelnök azután felhánytorgatja, hogy Japán azért megsértette 1931-ben Mandzsuria elszakítását Kinától, mert nem volt kitől tartania. Arról is beszél, hogy a Földközi tengeren és Kelet-Afrikában sem következett volna be mindaz, ami történt, ha Anglia felkészültebben áll az események közepette. „A diktatúrát szerencsére Baldwin volt — írja a veterán politikus — aki még miniszterként is úgy válogatott össze, hogy azok is éppen olyan hanyagok és könnyelműek voltak, mint ő maga!...” Súlyos szavak és ha nem is mindenben helytállóak, de egyes vonatkozásaikban megközelítik az igazságot. Baldwin kormánya mindvégig úgy akarta az angol világbirodalom javait menteni, hogy folyton kiért az égetően szükséges cselekvések elől.

4.

Mire e sorok az olvasó elé kerülnek, Japán talán mégis megfelel az angolok és amerikaiak kérdésére az újabb építendő hadihajók tonnatartalma és az azokra szerelendő ágyuk kalibere ügyében. Az 1936-ban kötött londoni flottaegyezmény — amely tudvalevőleg kiegészítője volt az 1926-ban Washingtonban tartott ugyanilyen egyezménynek — megállapította, hogy valamennyi érdekelt hatalom: tehát Anglia, az Egyesült Államok, Franciaország és Japán 35.000 hajótonna sulvnál és 14 hüvelykesnél nagyobb kaliberű ágyuknál erőteljesebbeket nem építhet. Mint tudjuk: Japán a távolkeleti konfliktus óta túltette magát az általa is aláírt egyezmény határozmányain és hírszerint 42.000 tonnás és 18 hüvelyk átmérőjű ágyúkkal ellátott hadihajók építéséhez kezdett. London, Washington és Páris egységes jegyzékben tiltakoztak a japán kormány ezen elhatározása ellen. Am Tokió hallgat, vagy legalább is a legutóbbi napokig hallgatott. Ez mindenesetre a legkényelmesebb taktika: nem válaszolni a feltett kérdésre. Érthető, hogy az angol, francia és amerikai felelős tényezők nagy izgalommal kísérik a távolkeleti eseményeket. Ha Japán csakugyan megépíti legújabb hadihajó-kolosszusait, és annyit jelent, hogy a jóval kisebb tonnatartalmú és gyöngébb ágyúkkal felszerelt hajók nem fognak tudni kellően védekezni egy esetleges japán támadással szemben. Igaz, hogy az északamerikai Egyesült Államok már hónapok óta felkészülnek az ilyen lehetőségre. Amerika haditengerészetének főparancsnoka, Leahy vezértengernagy javaslatot terjesztett Roosevelt elnök elé, amelynek értelmében az Unió a legsürgősebben nekifog 43.000 tonnás, 19 és fél hüvelykes ágyúkkal ellátott óriáshajók építéséhez.

5.

Az Unió kormánya tudja, hogy ha Japán földregázolhatja Kinát, hamarosan arra fog törekedni, hogy Angliával és Szovjet-Oroszországgal is leszámoljon. Mindez aránylag rövid idő kérdése lehet csupán. És akkor feltehető, hogy kinyújtja kezét a Csendes óceán felé. Mérföldes gazdasági és politikai érdekei fűződnek Amerikának ahhoz, hogy egy ilyen eshetőséggel szemben mindenképpen védve legyen. Az előbb említett Leahy tengernagy a tengerészeti vezérkar közreműködésével máris kidolgozta azokat a haditerveket, amelyek felhasználásával halomra döntheti az imperialista célkitűzéseiben mind mohóbbá váló Japán terveit. Képzeljünk el egy roppant háromszöget, melynek egyik sára magasan északon Alaszkát, a második sára középső pontja a Csendes óceánban levő Hawaii sziget-csoportra támaszkodik, míg harmadik sára a Panama csatorna menti részéig ér el. Ezt a több mint 15 ezer kilométernyi kiterjedésű területet biztosították az amerikai tengeri és légi erők akként, hogy egy tengerfelől támadást fölényesen vissza tudjanak verni. Vagyis nem az a fontos, hogy az Egyesült Államok szárazföldjét védelmezzék meg, hanem az ellenséget már a tengeren benítsák meg előretörési kísérletében. Amerika tehát a maga részéről megtett mindent. Annyi bizonyos, hogy Anglia se tétlenkedett — amint ezt a Dél-Ázsia-i Singaporeban legutóbb lezajlott nagy flotta- és légi hadgyakorlatok bizonyították — London ezzel nyomást akart gyakorolni a felkelő nap országára. És úgy látszik, nem egészen eredménytelenül. Londoni jelentés legalább is a Jomimuri című japán lap ama cikkéről számol be, amelyben angol-japán közlelési kilátásairól van szó. A Jomimuri szerint London megígérte, hogy elősegíti a távolkeleti béke helyreállítását, ha Japán félreérthetetlenül közli vele valódi szándékait.

6.

Ugyancsak a Jomimuri híre szerint hivatalos japán jelentés közli: Tokió legközelebb lázítani akarja a Német- és Olaszországhoz való kapcsolatait, hogy közeledést keressen Anglia és Amerika irányában. Noda tengernagy — az idézet szerint — kijelentette: „Japán nem szövetséges a németeknek és az olaszoknak, csak bizonyosirányú egyezményt kötött velük. Ez azonban nem akadályozhatja meg, hogy érdekeinek megfelelően újabb egyezményt ne kössön.” Mindezek a hírek az első hallásra hihetetlennek tűnnek fel, de bizonyos európai, pontosan szólva németországi jelenségek alátámasztani látszanak azokat. A világsajtó és a rádió általában csak találgatásokra van utalva a legutóbb lezajlott németországi események fel kapcsolatában. Lehet, hogy a jelentések bizonyos mértékben túloztak. Egy azonban egészen bizonyos: mélyen gyökerező okai voltak annak, hogy Hitler kancellár szinte máról-holnapra teljesen átalakította nemcsak a birodalmi kormányt, hanem a hadsereg legfelsőbb vezérkarát is. Különösen a gazdasági és külpolitikai felelős tényezők elmozdítása jelentős és tekintetben. Igaz, hogy Neurath külügyminiszter az úgynevezett legfelsőbb titkos tanács elnöke lett, viszont a helyét Ribbentropp eddigi londoni nagykövet vette át. Az a Ribbentropp, aki kezdeményezője és tető alá hozója volt a kommunistaellenes német-olasz-japán egyezménynek. Ezzel a cselekedetével azonban a legkévésbé sem szolgálta a Berlin-Londoni közeledés útját. Ezért volt téves az a hír, hogy Ribbentropp külügyminiszterre való kinevezése angol szempontból kedvező jelentőségű. Mintahogy angol és francia szempontból súlyosan esett latba az is, hogy Schacht, a birodalmi bank kormányzója és a gazdasági ügyek leg-

főbb irányítója is végleg eltávozott a helyéről.

7.

Berlini jelentés szerint a belső átalakulás a nemzeti szocialista egységvonal teljes és tökéletes kiterjesztését jelenti. Ebből a kijelentésből egyet mindenesetre megtudtunk — ha eddig nem tudtuk volna már — hogy a nemzeti szocialista párt vezetősége és a hadsereg legfelsőbb irányítói, valamint a gazdasági felelős tényezők között távolról sem volt egységes az összhang. Emlékezzünk csak rá, hogy a néhány hónappal ezelőtt Moszkvában kivégzett Tuhacsevszkij szovjet marsall ellen az volt a legsúlyosabb vád, hogy kapcsolatokat tartott fenn a német nagyvezérkarral. Nemzetközi hírszolgálati források most viszont az elmozdított Fritsch tábornagról és más magasrangú katonákról adták azt a hírt, hogy azért mozdították el őket, mert annak idején összeköttetést tartottak fenn a kivégzett Tuhacsevszkijjal és a római és tokiói kapcsolatok helvett a Franciaországgal, valamint a szovjettel való egyezséget lanszírozták... Német gazdasági körök is mindenképpen azon voltak, hogy a nem sok hasznát jelentő japán összeköttetések helyett inkább Kína felé orientálódjanak, mert a kínai piacokon hasonlíthatatlanul több lehetősége lehet a német nagyparnak. Angol források már hónapokkal ezelőtt hírt adtak róla, hogy a harmadik birodalom gazdasági vezetői köréi a japán-kínai kérdésben inkább az angol-francia-amerikai álláspontot szeretnék magukévá tenni. Való igaz, hogy a tokiói német nagykövet meg is próbált békét egyengetni a Távolkeleten, természetesen eredménytelenül. A gazdasági érdekeltségek azonban úgy látták, hogy nem szabad és sem lehet tulfeszíteni a hűt és ezért több ízben ellentmondottak a nemzeti szocialista párt bizonyos irányú követeléseinek. Ezek a tények magyarázzák a németországi gyorsütemű változásokat.

8.

Chamberlain birminghami bekebeszede tehát legalább is nem volt időszzerű. A kavargó események azóta erősen rácsafoltak a derülátó reményekre. Minden látszat ellenére London és Róma, valamint London és Berlin között meglehetősen feszültebb lett a helyzet, mint ahogy azt az alig néhány nappal ezelőtt hírül adott egyezkedő kísérletek nyomán várni lehetett volna. Az olasz sajtó különösen élesen írt Eden legutóbbi kijelentéseivel kapcsolatban. Hogy a legújabb német események milyen lehetőségeket válthatnak ki, azt még senki sem tudhatja. Annyi bizonyos: a hadsereg valamint a politikai arcvonal élére kerülő férfiak a leghatározottabb cselekvések emberei, úgy, hogy meglopások nem lehetnek kizárva. Erre vall az a felfelveztetés is, amely Sven Hedin, világhírű földrajzkutató ajkairól hangzott el a minap. A nagy svéd tudós, akinek németbarátsága mindeztideig ismert volt, a napokban Stockholmban előadást tartott. Ennek során a következőket mondotta: „A távolkeleti és a Földközi tengeri veszedelem túlságosan nagy. Éppen ezért az északi államoknak is minden lehető meg kell tenni gazdasági és politikai érdekeik biztosítására. Az Oslo-szövetséghez tartozó államok jól tennék, ha mennél sürgősebben katonai szövetséget is kötöznének és ezzel kapcsolatban megerősítenék a Botnik-öböl partmentét és különösen Aland-szigetét!...” A Botnik-öböl tudvalevőleg a Keleti tenger felső nyulványa és mélyen belenyulik Svédország és Finnország közé. A harmadik birodalom egész a legutóbbi időkig hatalmas tételekben vásárolta a svéd vasat és acélt. A svéd kormány legutóbbi kitiltása azonban azonban gátat vetett a vásárlásoknak. Németországnak azonban multhatatlanul szüksége van a vasra. Ezenkívül adott esetben az is fontos számára, hogy a Botnik-öböl mentén megvehessék a lábát. Ugy látszik, erre gondolt Sven Hedin, amikor intő figyelmeztetését hangoztatta.

ANTINEVRALGIC
JAWOL
Béttetlen meggyógyítja

**A NÁTHALÁZT
HÜLEST ÉS
FEJFÁJÁST**

Székrekedésnél
AMIC
biztosan meggyógyítja

Apróhirdetések

Szavanként 1 lej, vastagabb betűvel 2 és 3 lej.

LEVELEZÉS

GOTTHARD Honát kérem jöjjön Str. Donat 130 alá. (8701)

SZÁZEZER lej hozománnyal negyvenéves fiatalos kinézésű urinő férjhez menne komoly nyugdíjas uriemberhez. Leveleket „Békés otthon” jelígre a kiadóba kér. (8779)

2 ÓRA ALATT villanyondolunk hullámosan 6 havi garancia mellett 150 lejért. Garantált speciális hajfestés bármilyen színre. Tartós víz, vasondolás, hajvágás, manikűr. **Regele Ferdinand 30.** Apostol gyógytár mellett.

IDŐSEBB nyugdíjas özvegyasszony férjhez menne nyugdíjas, vagy jobb iparoshoz vidékre is. Csak teljes című levelekre válaszolok. Leveleket a kiadóba kérek „Boldog otthon” jelígre. (8799)

ADÁS-VÉTEL

ÉKSZERKEKET, fogakat (akár törött állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologelor Cluj, Piata Mihai Viteazul 11. (T 113)

BETEGSEG miatt olcsón kiárusítunk mindenféle butorokat. Butoraktár, Cal. Marechal Foch 25. (8405)

PARCELLÁK eladók, víz, villany klinikák közelében. Str. Hasdeu 59-a. (8566)

HALÓSZOBA berendezés eladó. Str. Episcop Ivan 36, 2-5 között. (8617)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok olcsón eladók. Decebal 3. Veszek használt butort. (8130)

ELADÓ Malomárok mellett épített ház három üzemhelyiséggel, víz és villany motoráramra is bevezetve, kétszoba, konyha, kamra és két nagy beton pincével és több mellékhelyiséggel sürgősen eladó. Str. Liliie 14. (8696)

JÓL bevezetett fűszerüzlet és vendéglő átadó. Nicolau, Cal. Victoriei 92. (8711)

ELADÓ modern francia háló, rökamié, fotelek, székek minden elfogadható árt. Str. Moldovei 17., asztalosnál. (8625)

ÓCSKA ruhákat vesznek és eladók. Str. Dubalariilor 10. (8588)

100 lei előleggel
és heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket
Memorandumai 25
ARCO
cipőkereskedelmi vállalatnál.
Telefon: 18-25.

SELYEMHARISNYA-LERAKAT Dubalariilor-ucca 9. alól elköltöztött közvetlen közelében levő Francisc David-ucca 10. szám alá udvarban, hol továbbra is félárban árusítják a selyemharisnyákat. (P 7294)

KITÜNŐ befektetés. Eladó Cluj központjában egy új modern bérház 10 százalékos jövedelemmel. Cím a kiadóban. (8724)

ELADÓ 1 lóerős Ganz villanymotor. Str. Ciosca 8. Telefon: 30-44. (8698)

ELADÓ nagy fűszerberendezés. Calea Regele Ferdinand 67. Edelheit. (8731)

ELADÓ Targumures Marosvásárhelyen egy régi bevezetett jó vendéglő férfi és női fodrászüzlet központban elköltözés miatt olcsón, azonnal. Cím: Zsigrai Gusztáv, Str. I. G. Duca 5. Targumures. (T 127)

FORD és Hanomag traktorok, téglacserép-prések, esztergapadok, szallagfűrészek, 60 HP Diesel, 16-20 HP petróleum-motorok, egy közösi tűzifecskendő, 4.6 HP cséplőgarnitúra, hengerek, malmi gépek, rovátkáló és csiszológép, 120 és 200 HP stabil gépek, szabadalmazott herefejtő készülékek kaphatók: Desider Friedrich, Timisoara, IV., Strada Vespasian 4. szám. (V T 2013)

1 HALÓZATI rádió olcsón eladó. Str. Scurtă 5. (8661)

ELADÓ jutányos árban 480 folyóméter szallagfűrészt 15-től 23 mm. szélességben. Érdeklődni Darvas si Fii cégnél Targumures. (V T 118)

VILLANYSZERELŐK figyelmébe. Bergman csövet gyári áron Bugariu „Bergman” cső üzemben szerezhethi be. Cluj, Str. Săcuiașca No. 2. Telefon: 36-84. (8382)

ÓCSKA ruhákat vesznek és eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (8590)

ÓCSKARUHÁKAT a legdrágábban veszünk, olcsón eladunk. Grosz, Str. Memorandului 4. (8634)

RÁDIO 4 lámpás hálózati sürgősen eladó. Str. Cicio Pop 98. (Pata) (8734)

EGY egész új áramvonalas sötétléc gyermekkosci olcsón eladó. Calea Decebal 10. sz. (8744)

FORGALMAS helyen jól bevezetett vendéglő átadó. Cím a kiadóban. (8750)

BEVEZETETT jóforgalmu fűszer, kocsma, trafiküzlet elutazás miatt átadó. Cím: Elutazás” jelígre. (8741)

BENZINMOTOR cca 6 lóerős megvételre kerestetik. Telefon: 29-22. (P 7319)

ÚJ konyhabutorok, különböző színben és új hálóberezendése eladók. Institutul de Minori, Str. Fabrica de Zahar 47. (8774)

MARADÉKOKAT, női, férfi szöveteket olcsón csak Sámuel maradékosnál vehet. Str. Maloasă 19. Regal mögött. (8767)

ELADÓ ház szép nagy szoba, konyha, speiz, szép nagy telek. Str. Penes Curcanul 8. Kerekdomb aljában. (8753)

ASZTALI enyvezőbak 100-as méretben eladó. Str. Cosbuc 3. szám. (8759)

TRAKTOROS MAV cséplő eladó. Furógépet kézhajtásra keresek. Sorban, Piata Stefan cel Mare 8. (8761)

ELADÓK: 1070-es és 720-as cséplők. Közvetítőt díjazok. Ijjes, Aghires. Jud. Cluj. (V 8760)

STRADA Dragalina 2 szoba udvar 60.000 lej, Nádas környékén 2 szoba, konyha, kert 70.000 lejért eladó. Str. Babes 11. Szabónál d. u. 1-3-ig. (8756)

ELADÓ 90.000 lejért Strada Macavei 7a-atti ingatlan. Információ: Simon Miklós ügyvédnél. Strada Maniu 24. (8772)

VEZSEK központban bérházat 600 ezer lejig, készpénzzel. Cím a kiadóban. (8778)

SINGER férfi varrógép eladó. Str. G. Tamas 6. Feintock. (8749)

VENNÉK kis vaskazettát kézikasszáknak. Str. Reg. Maria 38. I. (8755)

SÜRGŐSEN eladó 1150 négyzetméter parcella someseni fürdő udban, villany-vízvezeték közel. Érdeklődni: Str. T. Cipariu 20-a. Bőrzületben. (8721)

ELADÓ rendezett családi ház, gyümölcsösökkel Str. Masiniilor 68. Érdeklődni Piata M. Viteazul 39. Házfelügyelőnél. (8783)

ELADÓ egy telek egy szobával. Érdeklődni: Str. Tache Ionescu 48. (8794)

ELADÓ ajtó, ablakok. Értekezni: Piata Unirii trafikba a templomajtóval szemben. (8791)

ELADÓ egy 10 lóerős Ganz gép üzemképes. Str. Traian 61. (8797)

EGY új kétkerékű taliga és festő létrák olcsón eladók. Str. Grapei 12. (8798)

MEGVÉTELRE keresek billiárdot teljes felszereléssel és egy jégszekerényt. Cím. a kiadóban. (P 7327)

ÁLLAST KERES

JÓMEGJELENÉSÜ, középsikolát végzett urileány garanciával pénztárnoki állást keres. Cím a kiadóban. (8786)

HÁZVEZETŐNŐK mennék izraelita ortodox fiatal vagy öreg családhoz. Cím: Özv. Salamonné, Uioara, Str. B. P. Hajdeu 9 sz. (T 133)

ÁLLAST KAPHAT

ÖNÁLLÓAN dolgozni tudó kárpitosszédet felvesszünk. Jelentkezni: Premier, Cluj, Str. Anton Pan 6. (T 129)

KENYÉR kihordót keresek garanciával részletes ajánlatot kérem a kiadóba. „Kenyer” jelígre. (8718)

MEGBIZHATÓ főznitudo mindenest felveszek falusi háztartáshoz. Roessler Jenőné, Lechinta de Mures. Járnot. (V 8788)

KIFOGÁSTALANUL TAKARÍTÓ mindenest vagy bejárónót felvesz „Rigoletto” cukorkaüzlet. Str. Reg. Maria No. 35. (8787)

40 éves aluli specializált önálló superior- és fourré főző, aki ily minőségben már márműködött, nagyobb élel miszergyárnál állandó alkalmazást nyerhet. Fényképes ajánlatokat referenciákkal, fizetési igény megjelölésével, eddigi működésének igazolásával „Komoly existenciá” jelígre a lap kiadóhivatalába intézendők. (8800)

KÜLÖNFELEK

SZÁRAZ tűzifa 50 kg.-tól hazaszállítva kapható Str. Jasilor 6. (8609)

SPANYOL nyelvre rövid idő alatt garancia mellett tanítok. Érdeklődni: „America-Latina a kiadóba. (8599)

SPECIÁLIS CIKKEK TERJESZTÉSÉT képviselőket, incassot, kereskedelmi megbízásokat vállalk. Turdamegye és városra. Cím: Frenkel sorsjegyroda, Turda. (V 7393)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom friss sütemény kivitelre csak 15 lej. Reg. Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 115)

TÖBB nyelvet bíró, tökével rendelkező partnert pár éves autóra keresünk. Cím a kiadóban. (8605)

20.000 LEI kölcsönt keresek sürgősen ingatlan fedezettel. Közvetítőt díjazok. Ajánlatot „Ingatlan fedezet” címen a kiadóba. (8649)

EGY-KÉT tanítványt felvesz Boté kozmetika. Cal. Regele Ferdinand 34., II. (8636)

NEMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiail és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet 3. ajtó. (7392)

ORT. kóser házikoszt kapható háznál és kihordásra is. Cal. Marechal Foch 99. sz. (8631)

IDŐSEBB intelligens urinőt, vagy urat keresek, kinek háza vagy földje van, gondoznám élete végéig gyermeki szeretettel, fiatal kereskedőpár. A megjelölést jól felszerelt üzlettem biztosítja. „Árvák” jelígre. (8589)

KELMESEBEN tölti a mézeseteket, ha Sámuel maradékosnál veszi az ágy nemüket, ahol nagymennyiségű damaszt és vászon maradékok kaphatók. Sámuel, Str. Maloasă 19. (8768)

TÁRSAT keresek 10.000 lejjel iparcikk gyártáshoz. Cím a kiadóban. (8769)

FIGYELEM! KONFEKCIÓ munkámat feladtam, ezentul a legujabb divatlap szerint egy kabát, mint kosztüm elkészítését jutányos árban vállalom. Dávidovits, női szabó. Str. Horea 52. sz. (8782)

KIADÓ LAKÁS

LAKÓTÁRSNÓT keres komoly nő fűrdőszobás lakásba. Calea M. Foch 24. udvarban. (P 7293)

ÜZLETHELYISÉG kiadó azonnalra. P. Mihai Viteazul 33. Házfelügyelőnél. (8642)

EGY kis szoba szerény nőnek kiadó. Cal. Moșilor 20. (8652)

KÜLÖNÁLLÓ házastelek áll: 3 szoba, konyha, 2 előszoba, fűrdőszoba és mellékhelyiségekből, tágas udvarral, gyümölcsös és veteményes kerttel május 1-re kiadó. Egy szoba előszobával kiadásra kiválóan alkalmas. Str. Fântânelei 37. (8682)

KIADÓ azonnalra 1-2 napos szoba, konyha, fűrdőszoba használattal. Str. Badescu 4. szám. (8685)

GRIGORESCU ut 61 számú kertes villában 2-3 szobás összekomfortos napos lakások májusra kiadók. Értekezhetni P. Mihai Viteazul 6, földszint. (8690)

4 SZOBA, konyha, fűrdőszobás, nagyon szép urilakás május 1-ére kiadó. Strada Fântânelei 69. sz. (8598)

KIADÓ kisebb üzlethelyiség P. Unirii mellett forgalmas helyen. Str. Matei 5. Portásnál. (T 130)

KIADÓ két szoba komfortos emeleti napos sarokház P. Unirii mellett. Str. Matei 5. portásnál. (T 131)

4 SZOBÁS, hallos különálló kertes villa május 1-ére kiadó. Értekezhetni: Str. Andrei Muresan 51. (8620)

4 SZOBÁS emeleti lakás teljes komforttal, nagy verandával, parkirozott udvaron május 1-ére kiadó. Str. Ilie Măcelar 20. sz. (8621)

ÜZEMI és raktári helyiségek kiadók. Str. Anton Pan 6. (8705)

KIADÓ március 1-től elköltözés miatt 2 szobás fűrdőszobás komfortos napos, kertes emeleti lakás. Str. Tebei 2. Grigorescu uti negyed. (8735)

KÉT szoba, konyha teljes komforttal Grigorescu elején május 1-re kiadó. Értekezni: Harkó szabó. Str. Iuliu Maniu 4. (8745)

KIADÓ március 1-ére 2 szoba, konyha, WC és mellékhelyiségekből álló különbejáratú villalakás 1600 leiért. Str. Grigorescu 69, bejárat a Moldován-uccáról. (VT 122)

KIADÓ lakások: szoba, konyha, élel-kamra, előszoba március 1-re. Külön szoba és egy műhelynek való szuterinhelyiség azonnalra. Str. Paris 34. (8687)

KIADÓ május 1-ére Str. Maiorescu 28. szám alatt egy 2 szobás és egy 3 szobás komfortos lakás kerttel. Megtekinthető délután 4-7-ig. Értekezni lehet Str. Sincai 15. sz. (8719)

ÜZLETHELYISÉG kiadó. P. Mihai Viteazul 14. (T 134)

BUTOROZOTT szoba fűrdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással 1-2 személy részére kiadó. Str. Elisabeta 20. (P 7326)

KIADÓ előszobából nyíló üres szoba tisztviselőnek. Str. Baba Novac 15. usa 3. (8764)

KÉT szoba, konyha, üveges veranda, pince, mosókonyha azonnal kiadó. Strada Fântânelei 44. (8773)

SZOBA, konyha, két négyszobás modern lakások kiadók. Str. Matei Basarab 7. sz. (8762)

KIADÓ azonnalra 1 szoba komfortos és május 1-ére 3 szoba, komfortos lakás. Str. Iuliu Maniu 24. (8763)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Str. Florilor 17. (8752)

EGY tisztviselő, vagy diákasszony teljes penziót olcsón kaphat francia nőnél. Str. Väii 3. földszint 2. (P 7330)

KIADÓ olcsón Elisabeta elején 2 szobás komfortos lakás, vagy szoba, előszoba és külön szoba, konyha, fűrdőszoba. Dr. Bulbuk, Str. Xenopol 2. (8790)

ELEGÁNS butorozott szoba kiadó. Str. I. Maniu 42. II. 9. (8789)

KIADÓ külön telken üzlethelyiség, 2 szoba, konyha, speisz mézsárszéknek is megfelelő. Str. Negru Vodă 15. Értekezni: Ludwig N. Str. Prof. Marinescu Nr. 64. (8796)

KIADÓ két uccai szoba két fűrdőszobával P. Unirii 22 alatt május elsejére. Értekezni a ház mesternél. (P 7333)

KIADÓ május hó 1-re Str. Barón L. Pop 27 alatt nem parkettes, 3 szoba, konyha, verandás lakás, fűrdőszobával. (8771)

LAKÁST KERES

3-4 SZOBÁS lakást keresek májusra közeli villanegyedekben vagy Victoriei, Manastur, Reg. Ferdinand, Dorobantilor utcákon parkirozott udvarral. Jelige: „Kertes előnyben” (8458)

ÜZLETHELYISÉG vagy lakhelyiség borlakatnak, pincével központban április 1-re kerestetik. Veszek boroshordókat is. Cím a kiadóban. (8706)

2-3 szoba konyhás, fűrdőszobás lakást keresek május elsejére, lehetőleg külön telken. Értesítések a kiadóban „Gyermekestelen tisztviselő pár” jelígre. (8795)

Mátrai Béla vasárnapi riportja:

Dárius király kincse a Cigányhavason?

Izgalmas versenyfutás a hidegszamosi Gelu váciának arannyal telt alagútjai után. 366 kincses kád és 64 szinacanyból öntött laányszobor a földalatti pincében?? A kincskeresők nyomában

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A község sáros volt, unalmas és álmos. Néha-néha deszkát szállító szekér döcögött végig latyakos főútcáján. Egyhanguan recsegték a kerekék, de egyébként csend ült meg a házakat. A Szamos felett friss, hűvös szél rohant meg és erősen ingott alattunk a palló. A molnár apró lakásának tenyérnyi üvegablakán szutykos fej nyomta az üvegre orrát és csodálkozott. A csuszós-tapadós sárban nekivágtunk a hegynek.

Alexa aranyat talál...

— Hogyan csaptunk fel kincskeresőknek? Annak érdekes meséje van — mondotta munkatársunknak Keszthelyi Elemér, az egyik kincskereső. — Az egyik napon, mikor a főtéren álldogáltunk, hozzánk dülöngélt egy falusi és megkérdezte tőlünk: vajjon milyen ára volna a Mátyás király-szobornak, ha az aranyból volna? Bolondnak hittük, kinevettük. Kissé be volt rugva, de ő erősködött, hogy igenis tud valahol annyi aranyat, amennyiből tíz szobrot is lehetne csinálni.

Felfigyeltünk, utána jártunk a dolognak és kiderült, hogy emberünket Baica Alexának hívják. Hidegszamos községbeli és valamikor régebben tényleg talált szántóföldjén 36 darab aranytallért.

Behozta ide Kolozsvárra, valaki néhány száz lejért megvásárolta tőle, de amikor megtudta, hogy milyen értéke volt valóságosan a pénzeknek, akkor már késő volt a bánat. A vásárló eltűnt.

— Nem sokat haboztunk. Összeállítottunk néhányan, engedélyt szereztünk és megkezdtük a kutatást. Semmit sem találtunk...

Megjelenik a végrendelet

— Ebben az időben keresett fel bennünket egy György Sándor nevű tölgyesi asztalosmester, aki előadta, hogy a világháború idején Kassán az egyik házban, ahol meg volt szállva, a kezébe került egy irat, amely pontos adatokat sorol fel a hidegszamosi Cigányhavas belsejében található kincsekre vonatkozólag. Mivel az engedély nálunk volt, kérte, hogy csatlakozhassék hozzánk és a végrendelet birtokában együtt indithassuk meg a kutatást. Megegyeztünk és most már újult erővel fogtunk neki a munkának.

366 aranykád

— Az irat, amelynek alapján kutatni kezdtünk, így kezdődik: „Kolozsvári Varga Pál, hallottam volna, hogy a Cigányhavason kincs volna, mellém von két társamat el is indulánk hárman...”

— Továbbá elmondja, hogy találtak egy patakot, amelynek vizében arany szemeket láttak csillogni. Megtöltötték kucsmájukat és ezeknek tartalmát elásták. Majd beszállt egy kiszáradt kut mélyébe, abban ajtóforma lyukat találtak és azon belül nagy fényes világosságot, mintha gyertya égne. „A juk előtt belül nagy tágasság vala, a juk mellett látnak megkötve két agarat, fekete szemükkel, fogukat vicserítették. Odamenénk, egymást

bátorítva, szekercével ütni kezdők, hát tiszta ezüst vala mindkettő és szemek tiszta gyémántból...”

A három bátor kincskereső tovább ment, mignem egy terembe értek, ahol egy ember ült aranyszékben, kezében aranybot, szemek kárbunkulusból előtte pedig 12 király színtén aranyból, hátamögött egy inas, aki drágakőből kivágott szabályát tartotta.

Továbbmenve egy pincét találtak, benne 366 aranykádát „sok kincssel és ezüst marhákkal (pénz) megrakva.”

Hatvannégy „aranyos” leány

— A pince oly nagy volt, hogy tizenhat ökrösszekér megfordulhatott benne. A pincében még láttak

egy asszonyt, aki aranyszéken ült, előtte pedig hatvannégy aranyból

Megjelenik a dinamit

Az első kincskereső, Keszthelyi, elfogultsága miatt, a kis csoport másik tagja, Nagy László kalauzel bennünket a hegyen. Apró falusi kölykök szegődnek mellénk, akik vidáman hancuroznak a fák között.

— A Cigányhavas, amelyet most Gelu várának neveznek, már régóta színellye és kedvenc terepe a kincskeresőknek — magyarázza vezetőnk.

Történelmi adatok bizonyítják, hogy itt valamikor tényleg várszerű erődítmény létezett. A világháború idején például egy Farkas nevű mérnök jelent itt meg és robbantott dinamittal és munkássereg segítségével a hegyet.

Itt ők dolgoztak.

A fák között, mint valami sötét, fekete seb, tátong felénk a nyílás. Előtte sziklák, kötormelékek. Bemászunk. Három méter mély, a fejük fölött sziklában világosan látszik a dinamitpatronának szánt furott lyuk. A nyílás lefelé folytatódik, de kötéll és megfelelő lámpa hiányában csak némán bámulunk lefelé.

Mezei néni köze ül

— A hegy másik szorgalmas kincskeresője a Gyaluban lakó Mezei néni,

Alexa megint álmodik

Fent a hegy csúcsa alatt sárga földhányás töri meg a fák egyhangu, barna színét.

— Ott dolgozunk mi — mondja vezetőnk és néhány lihegés és elvágódás után már fent is vagyunk. Itt látszik az alapos munka nyoma. Legkevesebb két vagon földet hordtak el.

— Van az iratnak egy olyan része (ezt mi nem közzéltük le), amely egy hegyoldalonról lefolyó patakmederről, kutról, szikláról beszél. A sziklától hetvenöt lépésnyire jelöli meg az állítólagos kut helyét, nyugati irányban.

Ott a szikla, itt kezdtük mi a munkát. Itt a kut.

Mindössze egy beomlott üreget látok. Mi történt? Járt itt valaki?

— Igen — mondják lelkendezve a gyerekek, Alexa...

öntött, drágakőkoszorus leány „kezüket összefogván udvaroltak...”

— Mindezek után pedig zsebüket alaposan megtömvén azon az uton, ahol jöttek eltávoztak, de a nyílást kövekkel és famohákkal alaposan berakták. Majd megesküdtek, hogy egyik a másik nélkül oda nem mennek. Az irat szerzője Varga Pál Kolozsváron maradt, a második Gyulára ment, a harmadik pedig Kassára.

— Az irat így fejeződik be:

„Ha ez úgy nincs, ahogy én elbeszéltem itt, hol most halálomnak fia vagyok.

az Isten és az ő szent országát és szent szívét soha meg nem engedje látnom és bűnömöt soha meg nem bocsássa, hanem az örök poklokra mind testetül, mind lelketül vesse.

ha ekép a dolog nem volt. Amen. Aláírás: Varga Pál, 1716. július 26.

aki napokig tudna mesélni a Cigányhavas rejtelméről. Ő is rengeteget dolgozott és furta a hegyet. Itt a nyoma... Jóval távolabb az előbbi helytől, a lyuk szája úgy sötétlik, mint egy beszakadt verem.

Mindössze emberderék szélességű. Beszállunk. Nyaktörő az út, sziklák csüngenek a fejük fölött, amelyekről csendesen csipeg a víz. Karót találunk az üregben, azzal tapogatom az utat. Kiesik kezemből és a vak-sötétségben hallom, hogy közvetlen lábam előtt nagy robajjal zuhan lefelé.

Megmerevedünk. Papirost szedek elő zsebemből, meggyújtom.

Félméterrel előttem sötét akna vezet lefelé a semmibe. Bedobom a papírt. Rőt fényt vet, egyre halványodik a fénye, aztán utolsót lobban.

Tornászunk a kövek között, iszkolunk kifelé.

— Itt azért ástak olyan hatalmas üreget, mert ez már előzőleg is alagút volt. Mezei néni úgy fedezte fel, hogy egy kőre ült, amely megmozdult alatta. Félrehúzták, üreget találtak a helyén. Ezt bővítették ők tovább.

Vezetőnk szíktot morzsol foga között. — Arról az Alexáról van szó, aki már előzőleg talált erre felé aranyat.

Az arany rögeszméjévé vált, éjjelnappal a hegyen kóborog, ás, turja a földet. Előfordul, hogy látomány jelenik meg előtte. Másnap aztán csákánnyal vágja a földet ott, ahol azt neki az istenek parancsolják. Itt is, úgy látszik, ő kaparászott...

A székely felkötö a nadrágját

— Véleményünk szerint, ha tényleg vannak itt földalatti helyiségek, azoknak erre felé kell legyen a bejáratuk. Találtunk ugyanis itt egy kézzel rakott kőfalat, melyet kibontottunk és amellet ástunk lefelé.

De rég nem jártunk erre felé s munkánk azóta betömődött.

Figyelmünket felkelti egy másik alagút. Ez nem a föld központja felé vezet, hanem vízszintesen be a hegyoldalába.

— A székely csinálta — válaszol kérdésünkre Nagy László. — Még mielőtt velünk egyezsége lépett volna, egyedül fogott neki a munkának.

Egy kis csákánnyal és taligával dolgozott itt hónapokig és furt is vagy 30 méter alagutat.

Az alagút olyan magas, hogy felállva lehet járni benne. Bemegyünk, de 20 méter után elakadunk. Csak hason csuszva lehetne menni tovább. Lemondunk erről az élvezetről.

Fő a kaució...

— Miért állott meg a munka? — Azért, mert a falu lakossága tiltakozott az ásatások ellen.

Azzal az indokkal, hogy a gödrök állatjaik életét fenyegetik, 3000 lej kauciót kértek tőlünk, ahhoz, hogy az ásatásokat tovább folytathassuk. Nem volt pénzünk, félbe kellett hagynunk a munkát. Hej, pedig milyen szalonnasütéseket rendeztünk mi erre felé... — De minden reményünk meg van arra, hogy nemsokára újra neki foghatunk.

Tekintélyes kolozsvári ügyvédet nyertünk meg pártfogóul, aki hatósági közveket hozott ide ki, jegyzőkönyvre vette eddigi tevékenységünket és most minden igényeinket vel azon van, hogy pénzt kerítsen a vállalkozáshoz.

Nagyon bizunk a sikerében. Egyébként már csak pusztán történelmi szempontból is fontos a hely kikutatása, mert mi a hegytetőn százával találtunk olyan cserepeket, amelyekről megállapították, hogy azok még a rómaiak idejéből származnak. Feltévesünk tehát nem teljesen alaptalan.

Tavasszal megint jövünk...

Leballagunk, illetve csuszunk, hol felen, hol négykézláb. A völgyben fehér habokat kavarva, vigan zakatol a malom.

— Tavasszal megint jövünk — bucsuzik el vezetőnk a molnártól, aki illedelmesen emeli meg kucsmáját.

— Jó lesz, fiatal ur, — volt a válasz. — Várni fogjuk. Megszokhatták már a járás-kelést, mégis úgy bámulnak utánunk, mintha valami másvilágról jönnénk. Csak a hegy állott sötétén, boszszusan. Mintha megzavartuk volna, a hátunk mögött...

— Merre jártál? — kérdezték, mikor kiszálltam az autóból.

— Voltam kincset keresni a Cigányhavason — válaszoltam komolyan.

Kimosolyogtak.

Pedig mindnyájan: én, te, ő kincskereső vagyunk. Nem robbantunk, nem furunk, nem silabizálunk homályos, elmosódott írásokat, de egész életen keresztül rohanunk lihegve, csapzottan, kimeredt szemekkel a legfőbb kincs, a guruló pénz után. És csak akkor nyugszunk meg, amikor fáradt, hideg szemünk lezárja az utra való legeslegutolsó pénz: a szemfedő.

— 50 éves, 62 izben itélték el. Hatvan kettedik izben itélték el legutóbb az osztrák hatóságok Piscektől Gottfried rosszu trátévedt építési rajzoló. Piscektől, aki most 50 éves, Pozsonyból származik s így büntetéseinek letöltése után minden esetben kiutasítják Ausztriából, de eddig mindig sikerült visszazöknie s mindíg újból kezdte csalásainak és lopásainak sorozatát. Az elmúlt évtizedek során 37 büntetést szabtak ki rá tiltott visszatérés miatt, 20 esetben csalás, 9 esetben lopás és egy esetben rablás miatt itélték el. Legutóbbi kitoloncolása után Piscektől újból felbukkant Ausztriában. Több kisembertől különböző mesékkel kicsalta pénzét s egész sereg csalást követett el. A bíróság hatévi börtönrre ítélte.

D. R. Polcz Radó:

A nő joga

Gyakran halljuk azt a vádat, hogy a törvényeket a férfiak készítik és azok is hajtják végre, így a törvények és a gyakorlat is a törvényhozó erősebb nemnek természetesen kedveznek, mert minden idők törvényeinek közös vonása, hogy a törvényhozók érdekeit védi elsősorban. Tükörképpen mutatja meg az uralmon levők felfogását és más érdekek, különösen a gyöngébbek érdekei enyhítő, módosító, csendesítő és szépítő elemek alakjában teszik elviselhetővé, sőt sokszor tetszetősen elfedik az erősebbek jogát. Szinte szállóige számba megy az a hangoztatott feljajdulása a női nemnek: az asszonyoknak csak kötelességei vannak!

Való igaz az, hogy a jogalkalmazás a férfiak kezében van, akik ösztönöserű összefogással védelmezik a kollektív férfieredkeket. De az is tagadhatatlan, hogy a törvények, különösen a házassági magánjog terén erősen kedveznek a nőknek, amely előny éppen a nőnek kiszolgáltatottságából és gazdasági és nemi alárendeltségéből származott.

A házasság egyenjogú

A házassági életközösségben a férj és a feleség elvileg mint teljesen egyenjogú felek állanak egymás mellett, sőt egymással szemben, megtartva teljes személyi önállóságukat. Természetesen az önállóságból kifolyó szabadság a házassági jogintézmény első természetéből kifolyólag elvileg korlátozva van. Így például az atya a család fehéten lasit. Kicsiny külvárosi házak dalmi helyzetét és ő szabja meg a gazdasági háztartás keretét. A feleség kötelessége a gyermek gondozása és nevelése. A férj által megszabott keretek között történik a háztartás önálló gazdasági vezetése s az együttműködés a családfentartóval a vagyon megtartása és szaporítása érdekében. Mindkettő kötelessége a kölcsönös tisztelet, a kölcsönös bizalom, megbecsülés, a szeretet, hűség és a debütum conjugale teljesítése. A felek önállósága és szabadsága tehát a nő és a férfi természetes rendeltetésével van korlátozva, de az nem út rést az egyenjogúság és személyi önállóság elvén, mert egyik fél a másiknak semmiképp sincs alárendelve, illetve a házassági jog a kötelességek kikényszerítésében nem ismer kényszert. Évezreides alárendeltsége az asszonynak, amikor a férj megölyhet, megfenyíthette, vagy mint rabszolganőt dolgoztathatta a mai jogokban már nyomokban sem található. Ami eltolódás van a két fél teljes egyenjogúsága között az a férfi és nő természeti rendeltetéséből folyik. A házassági kötelességek teljesítendő, de ha valamelyik fél nem teljesíti azokat, a sértett fél sem saját erejével, sem hatósági jogsegéllyel nem kényszerítheti ki. A sértett fél csupán a házasság felbontását kérheti és azok a gazdasági és egyéb szankciók, amelyek a törvény és a bíróság a vétkes felet sújtja, nem a szerződés teljesítésének kikényszerítése, hanem tisztán kártérítési természetűek. A nő a házasság által nem veszti el a saját nevét, ellenben megnyeri férje családi nevét és azt saját nevével kapcsolatban használja. A házasság felbontása esetén a vétkes nő férje családi nevét többé nem használhatja, sőt a férj kívánságára attól ítéletileg eltiltható. Ellenben a nem vétkes nő a házasság felbontása után is megilleti a férj családi neve, ha erre vonatkozó akaratát a perben kifejezte.

Együttlakás kötelezettsége

A házasság belső életviszony, amely első sorban az együttélés és együttlakás kötelességében nyer kifejezést. Az együttlakás rendszerint a közös lakás is jelent. De a joggyakorlat ritkán eltért ettől, amikor színész és író házasságáról volt szó és mindkettő szellemi foglalkozása nagyobb nyugalmat, kényelmet és több önállóságot követelt meg. Egy másik esetben a házasság előtt már orvosnő házasságát nem bontotta fel abból az okból, mert férje más városba költözött és megkövetelte, hogy neje őt oda kövesse. A lakóhely és lakás megválasztása elvileg a férj joga és a nő férjét oda követni köteles. A széles joggyakorlat érdekes

eseteket említ meg, amikor a bíróság nem kötelezte a nőt a férje követésére. Így pl. nem köteles a nő követni férjét, ha a lakóhely vagy lakás megválasztása a nő testi épségét vagy egészségét veszélyezteti. Egészségtelen lakásba a nő nem köteles beköltözni, ha a férjnek módjában lett volna egészségeset választani. Embertől lakhelytől messzebb fekvő, így közbiztonsági szempontból veszelmesebb lakóhelyre a férjnek akkor köteles követni urát, ha az kellő védelméről gondoskodni képes. Az ország határára túl is köteles a nő férjét követni, ha a család gazdasági ellátása ott biztosítva van. Ellenben nincsen olyan törvény és joggyakorlat, amely megkövetelje, hogy a nő férjét északos országokba kövesse.

Tartási kötelezettség

A férj a feleséget a férj gazdasági és társadalmi helyzetének mértékéhez képest tartani köteles, még abban az esetben is, ha a nőnek vagyona van. A nő elvileg a sa-

ját vagyonából nem köteles a háztartás költségeihez hozzájárulni, de a mai élet nehézségei magukkal hozzák, hogy a nő nem csupán belső gazdasági munkával járul a család fentartásához, hanem keresetével is. Ha a nő vagyonának jövedelmével, vagy keresetével, vagy esetleg vagyonával, vagy vagyonának egyrésze feláldozásával hozzájárult a család fentartásához, a férje kezébe adott hozomány kivételével, nem követelheti vissza.

Férj tartás

Bár a házasság fogalma magával hozza a kölcsönös megsegítés kötelezettségét is, mindamellett a férj tartás fogalma a legutolsó időkig ismeretlen volt. Valahogy a férfi méltóságával ellentétben volt az, hogy éppen az, aki a család fentartására van kötelezve, a nőtől tartást követelhesen. Mert a múltban is voltak szörványos esetek, amikor az önhibáján kívül betegség, vagy baleset folytán keresetképtelen férfi rászorult, hogy a nő ápolja és eltartsa. Az

ilyen eseteket női gyöngédséggel intézték el és nem kerültek bírói elbírálás alá és ott is, ahol a beteg és öreg férfit a kiméletlen nő az uccára zavarta, a bíróság panasz hiányában nem szólhatott közbe, mert a közfelfogással merőben ellentétben állott a férj tartási kötelezettsége. A nagy nyomor s ennek következtében a családi életben is meghonosodott durvább erkölcsök, a kiméletlen kenyérküzdelem felszínre hoztak néhány esetet, amikor a bíróságnak szint kellett vallania a férj tartási kötelezettség mellett, vagy ellen. A bíróság ezekben a méltánylást érdemlő ritka esetekben a házasság etikai tartalmára való hivatkozással, a férj tartási kötelezettség mellett döntött, nagy álmélkodására az asszonyozgalom vezetői nagy részének, akik a nők egyenjogúsítása mellett mindazokat az előnyöket is szeretnék fentartani, amelyek a nem egyenjogusított nőket illetik meg és amelyekkel az előző századok disztó salangokként őket ékesítették.

Gyermekszej...

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A gyorsvonal hatalmas ütemben nyeli a kilométereket. Pihenő mezőkön, erdőkön, álmódó, meztelen karjukat égfelé nyújtó gyümölcsösökön rohan keresztül és a ködös hajnali levegőt fojtó szánfűsttel tölti meg. Rövid kéménye bodorfüstkarikát rajzol az égből szürkésfehér, hatalmas vásznára. Benn a vasúti kocsiiban nemzetközi társaság szorong a fullasztó, szellőztelen levegőben. Utazók, kereskedők, hivatalnokok, felnőttek és gyerekek vegyesen. A tájkép egyhangu. Unatkozom, ujságot szedek elő táskám mélyéből. Olvasnék, de lehetetlenül teszi ezt a szándékomat a szakadatlan, többnyelvű hangos társalgás bábeli zürzavara. Bosszusan teszem le a lapot, de kárpótlásul két aranyos, hancurozó kisgyermek játéka csillapítja le idegességemet. Kétévesnek nézem a kisebbik leánykát, a másikat meg négynek.

A vonat hosszas vágatás után érezhetően lassít. Kicsiny külvárosi háazk tűnnek fel a láthatáron. Állomáshoz közeledünk. Gözparipánk asztmásan liheg néhány váltón ázókken, majd prűszkölve, fáradtan megáll. A szokásos állomásí zsivaj fogad. Néhány perc múlva a szakasz ajtaja szélesen kitarul és dobokkal, bőrdöngőkkel körülbástyázva, meghatározatlan korú nő jelenik meg a színen. Lehet ötvenéves, de nyolcvan is. Járása roskadozó, keze reszket, arcán

sűrű árok és barázda. Mindez nem volna feltűnő rajta, hiszen az idő- és életküzdelemnek arcon hagyott nyoma, az öregség mindenkor tiszteletreméltó, ha van merszünk bátran és őszintén bevallani. Ami a hölgyön ellenszenves volt, az a rizspporral, festékekkel, ruzssal agyonkendőzött aggkor. Ezekkel a szerekekkel pedig nem lehet a meglevő bajokon segíteni. A számtalan ránc felé vass, tagon hintett rizsppor még jobban kiadta az arc szépségének fogyatékos voltát. Szemöldöke beretvált és hennával vörösrre festve. Ugyanigy haja is. Szája pedig, az előregedett, lefelé görbült, vértelen szája, amely mögött megsárgult műfogak éktelenkedtek — pirosítóval ríktó vörösrre mázolvá. Utálatos volt és visszataszító. Csendes undorral szemléltem. Kicsiny barátnóm, a két éves leányka is kerekre nyílt szemmel, szájtátva csodálta a neki oly szokatlan jelenséget. Néhány pernyi dermedt hallgatás után édesanyja felé fordult, karját a „néné” kikent ajkai felé lendíti és résztvevő hangon, ahogy csak a két évesek tudnak beszélni — a következőket mondja:

— Ni anyuka, a néné ott bibis — szegény...

— Nem is tudta, mily igazat mondtok. „Bibisek” vagyunk mi felnőttek kissé mindannyian. Ha nem is éppen az ajkunk. Talán egy arasszal feljebb...

(W. K.)

Új erdélyi antológia

Abafáy Gusztáv, Jancsó Elemér és I. Szemlér Ferenc szerkesztésében: „Új erdélyi antológia” címen, a fiatal erdélyi magyar írók csoportját bemutató értékes

összefoglaló gyűjtemény jelent meg. A kötet, amely tíz éves, három részre oszlik. Az első részében az újabb erdélyi költő nemzedéket mutatja be és pedig Dsida Jenő.

Farsangi bálokra

tükörfényes ingmellel, gal-lérocakot legszebben, báli divat-színeket, női és férfi ruhákat tökéletesen mos, vasal, fest, tisztít

Ezink-gyár

Telefon: 30-35.

Nyomatott a laptulajdonos: MAYER ANTAL nyomdájának körforgóján. Cluj-Kolozsvár.

BUN DE IMPRIMAT

Flórián Tibor, Jékely Zoltán, Kis Jenő, I. Szemlér Ferenc és Varró Dezső költészetét. Mindenikük néhány jellemző költeménnyel szerepel. A leghatározottabban kialakult költői egyéniségek Dsida Jenő, Kis Jenő és I. Szemlér Ferenc, míg Jékely Zoltán egyénisége most van kialakulóban. Flórián Tibor és Varró Dezső már halványabb költői intellektusok. Mind a hét poéta azonban mélyérzésű, tisztult felfogású és színes fantáziájú író-ember, akik igen biztató és komoly értékű „utánpótlásnak” ígérkeznek. — A második részben a próza-írók kerülnek sorra. Ezeket Bözödi György, Kolozsvári G. Emil, a nemrég tragikus fiatalossággal elhalt Kovács József, Nagy István, Szabédi László, Szenczei László, Vársárhelyi Z. Emil és Wass Albert képviselik. Valamennyien izmos, kvalitásos írótehetségek, akik közül különösen Kovács József, Szenczei László és Bözödi György novellái emelkednek magasan ki. A fiatal prózaíró-gárda egyébként érzésünk szerint még a költői gardánál is erőteljesebbnek látszik. — A harmadik részben Abafáy Gusztáv rövid kis összefoglalását találjuk „Új erdélyi írók” címen, de ez csak elmosódott képet ad az erdélyi fiatal író-nemzedék célkitűzéseiről. Végül az életrajzi jegyzetek az antológiában szereplő írókról közölnek néhány jellemző személyi adatot. A kötet teljes egészében méltóképpen reprezentálja az újabb erdélyi írónemzedék értékeit és törekvéseit és a szerkesztők munkája a legteljesebb elismerést érdemli, hasonlóképpen a Minerva R. T. gondos kiállításá is. (W. Gy.)

— Kiemelik az elsüllyedt Szent István csatahajót. Sebenicből jelentik: A „Kulpa” gőzöst a világháború alatt egy olasz tengeralattjáró megtörpédőzte s a hajó Rogosznika közelében a tengerbe süllyedt. A tenger itt 20 méter mély. A hajó kiemelésére nemrégiben kezdődtek meg a munkálatok Sebenikóban. Egy társaság, amely elsüllyedt hajók kiemelésével foglalkozik, most a „Szent István”-t, a monarchia hajórajának legnagyobb páncélos csatahajóját akarja kiemelni, amelyet annak idején az Adrián elsüllyesztettek. Az ócskavas ára időközben annyira felment, hogy a hajó kiemelése minden bizonnyal megéri a fáradságot és a költséget.

— „Udvariassági őrzáratok” az angol országúton. Az angol belügyminisztérium nyolcszáztagú „udvariassági őrzáratot” szervez a szolgálatra különösen alkalmas rendőrökből, akiket a hondoni rendőrképző főiskolán különleges kiképzésben részesítenek. Az „udvariassági rendőrök” London megye és Anglia hét legfontosabb megyéjének országutjain cirkálnak majd motoros kerékpáron és a forgalmi szabályok ellen vétő gépkocsivezetőket barátságos, előzékeny hangon a belátás, kölcsönös kimélet és elővigyázatosság fontosságára kioktatják. A kísérlet célja annak megállapítása, nem lehetne-e jöszóval és meggyőző erővel több tiszteletet szerezni a közlekedési szabályoknak, mint büntetésekkel.